

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

CHARACTERISTICS OF INDUSTRIAL DIPLOMA GRADUATES NEEDED BY
INDUSTRIAL EMPLOYERS IN SAMUTHPRAKARN PROVINCE

ประคอง วันงาม
PRAKONG VAN-NGAM

จัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาตามหลักสหวิชาชีพอุตสาหกรรมแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สาขาวิชาการบริหารสายวิชาวิศวกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-642-724-8

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

CHARACTERISTICS OF INDUSTRIAL DIPLOMA GRADUATES NEEDED BY
INDUSTRIAL EMPLOYERS IN SAMUTHPRAKARN PROVINCE

ประคอง วันงาม
PRAKONG VAN-NGAM

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 43333
วัน, เดือน, ปี 29 ส.ค. 2545

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-724-8

**CHARACTERISTICS OF INDUSTRIAL DIPLOMA GRADUATES NEEDED BY
INDUSTRIAL EMPLOYERS IN SAMUTHPRAKARN PROVINCE**

PRAKONG VAN-NGAM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-648-724-8

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

นักศึกษา

นายประคอง วันงาม

รหัสประจำตัว

42064126

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2545

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.สวัสดิ์ อุคมโกชน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด
สมุทรปราการ ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม
จริยธรรมจรรยาบรรณ ด้านทักษะจำเป็น โดยจำแนกตามประเภทของอุตสาหกรรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ 357 แห่ง รวม จำนวน 714 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์
ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social /Personal Computer
Plus)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้ Scheffe'

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จ
การศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านและรายข้อย่อยของแต่ละด้าน 3 ลำดับแรกดังนี้

1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ ต้องการมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่
ในหน่วยงานจนเป็นที่ไว้วางใจ มีการตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

1.2 ด้านบุคลิกภาพ ต้องการมีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความ
ตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3 ด้านทักษะจำเป็น ต้องการมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และมีความสามารถในการตัดสินใจ

1.4 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ต้องการ มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นผู้ที่ใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ และชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ

2. เปรียบเทียบความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของสถานประกอบการประเภท อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป อุตสาหกรรมหนัก และอุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกันใน ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ และด้านทักษะจำเป็น

Thesis Title	Characteristics of Industrial Diploma Graduates Needed by Industrial Employers in Samuthprakarn Province
Student	Mr. Prakong Van-Ngam
Student ID.	42064126
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Dr.Malai Gerawatanakaset
Thesis Co-Advisor	Dr.Sawat Udompoch

ABSTRACT

The objectives of the research were to study and compare the needs of graduated characteristics of industrial diplomas required by the industrial employers in Samuthprakarn province in 4 aspects : occupational knowledge and ability ; personality ; moral an and necessary skills classified by types of industries. The sample were 714 personnel managers and section heads. Questionnaire were used for data collection. The data were analyzed by the SPSS/PC⁺ program (statistical package for the Social Science/Personal Computer Plus) with percentage, frequency, mean, Standard Deviation and F-test and testing the different between groups by Scheffe¹. The research findings were as follows :

1. The Enterprises in Samuthprakarn Province needed Characteristics of industrial diploma graduates as a whole and each aspect were at moderate levels. The means of each aspect with its items could be put in order from the most to the least for the first three items as following :

1.1 Moral, the Characteristics needed should be responsibility, punctuation and honesty to duties.

1.2 Personality needed should be enthusiasm, good human relationship and working intention in both earnestness and continuation.

1.3 Necessity Skills needed, should ability to solve problems with reasons, to work as team and to make a decision.

1.4 Knowledge and ability of Occupation needed should be fundamental Knowledge and implementation, pursue further knowledge and new technology.

2. Comparison of Characteristics of industrial diploma graduates needed by the agricultural, heavy and service and Construction enterprises as a whole was statistically significant different at 0.05 level as well as Knowledge and ability of occupation, moral and necessity skills.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ดร.มาลัย จีรววัฒน์เกษตร์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ให้กำลังใจและติดตามผลการดำเนินงานวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สวัสดี อุดม โภชน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อคิดในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ ความเมตตา และกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้กรุณาตรวจ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการทุกท่านที่ตอบแบบสอบถามซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้สามารถดำเนินการต่อไปได้สำเร็จ

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

ประสงค์ วันงาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	9
2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติระยะต่าง ๆ.....	11
2.3 หลักสูตร และความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	17
2.4 บทบาทของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและสถานประกอบการในการ จัดการอาชีวศึกษา.....	19
2.5 ประเภทของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ.....	26
2.6 คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชา อุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ...30	
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	61
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	61
5.2 ขอบเขตของการวิจัย.....	61
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	62
5.5 อภิปรายผล.....	64
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	97
ภาคผนวก ค.....	110
ประวัติผู้เขียน.....	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	แสดงจำนวนครูและนักเรียนของโรงเรียนเอกชน.....20
2.2	แสดงจำนวนประชากรและกำลังแรงงาน.....20
2.3	จำแนกประเภทโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ ที่ทำการวิจัย.....21
2.4	แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกเป็นรายอำเภอ ปี 2542.....21
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ.....43
4.1	แสดงจำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและ สถานประกอบการ.....48
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมและ รายด้าน.....50
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ.....51
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ.....53
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ.....54
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทักษะจำเป็น.....55
4.7	แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด สมุทรปราการในภาพรวม โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ.....56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด สมุทรปราการ ในภาพรวม โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ.....57
4.9	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด สมุทรปราการ ในภาพรวมรายด้าน โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ.....58
4.10	แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด สมุทรปราการ ในด้านต่าง ๆ.....59
ข 1	แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามประเภท ของสถานประกอบการ.....98
ข 2	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามประเภท ของสถานประกอบการ.....100
ข 3	แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ....103
ข 4	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ....105
ข 5	แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ บุคลิกภาพ จำแนกตาม ประเภทของสถานประกอบการ.....106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ข 6	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ.....108
ข 7	แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทักษะจำเป็น จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ.....109

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานะเศรษฐกิจถดถอย และสถานะเศรษฐกิจฝืดเคืองในช่วง 2 ปี ที่ผ่านมาก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรค ในการประกอบกิจการของสถานประกอบการ ด้วยกระแสรอบด้านของเศรษฐกิจทำให้ทุกประเทศประกาศที่จะเปิดเสรีโดยตรงสู่โลกธุรกิจเพื่อศักยภาพของประเทศให้สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรีตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) มีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีสุขภาพและพละนาถัยที่ดีเป็นการเตรียมนำคนไทยให้ก้าวสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคงและให้รู้ทันโลกและสร้างความก้าวหน้ามั่นคงทางเศรษฐกิจไทยบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคนและคุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการอาชีวศึกษาในอนาคตต้องเน้นคุณภาพของคนเป็นสำคัญ จากหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 15) และ การกระจายอำนาจทางการศึกษาว่าการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีลักษณะเฉพาะสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี เจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลมีความรู้และมีทักษะในวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะทาง พร้อมทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถนำทักษะความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ สามารถเพิ่มผลผลิตและมีส่วนในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล รวมทั้งการให้บุคคล มีความสามารถประกอบอาชีพอิสระและพึ่งตนเองได้ แต่โดยที่การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพดำเนินการในหลายหน่วยงานทั้งในสถานศึกษา หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ ชุมชน และท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องสร้างเอกภาพเชิงนโยบายแต่หลากหลายในการปฏิบัติการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพและจัดระบบเครือข่ายความร่วมมือของทุกฝ่ายเพื่อประสานประโยชน์การใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดการผลิตและพัฒนากำลังคน ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 2)

จากการสำรวจข้อมูลและปัญหาในการทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2536-2537 จากกรมอาชีวศึกษาและทำงานในสถานประกอบการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงานแต่ยังขาดคุณลักษณะ

ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความตรงต่อเวลาและความละเอียดรอบคอบ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2540 : 22) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการประกอบอาชีพ ดังนั้นการจัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีคุณลักษณะที่ดี อันได้แก่การมีความรู้ความสามารถทางด้านทักษะการตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความขยันอดทนเพราะสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบในการทำงานและช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคใหม่ได้ (สวัสดิ์ อุดมโกชน. 2540 : 41) ในทำนองเดียวกับผลความต้องการแรงงานในปัจจุบันนี้ นอกจากการให้มีความสำคัญในด้านการให้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพแล้ว สถานประกอบการยังให้ความสำคัญกับคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถฝึกอบรมได้ในระยะเวลาอันสั้น เช่น การให้การฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานเฉพาะด้าน แต่จำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการปลูกฝังถ่ายทอดส่งเสริมและสนับสนุนจากสถานศึกษาเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 39)

แต่จากการติดตามผลภาวะปัจจุบันของนักศึกษาที่จบหลักสูตรต่างๆ ของกรมอาชีวศึกษาพบว่านักศึกษาที่จบออกไปมีคุณภาพไม่สนองความต้องการของตลาดแรงงานเท่าที่ควร (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2533 : 113) กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการมีงานทำ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วมาก และมีการแข่งขันกันสูง (กรมอาชีวศึกษา. 2531 : 66) การพัฒนาเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้เกิดอุปสรรคด้านแรงงานไม่ว่าจะเป็นแรงงานบางประเภทที่จะหมดไปหรือการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการเทคโนโลยีใหม่

นอกจากนั้นผู้ประกอบการได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะระดับใดจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมจึงจะเข้าทำงานได้ ซึ่งการมีความรู้เพิ่มเติมดังกล่าวจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของหน่วยงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วเน้นทางด้านความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มและความอดทนในการทำงานซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทในการดำเนินการจัดการศึกษาให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสถานประกอบการมากขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 40)

นอกจากนั้นหน่วยศึกษานิเทศ (กรมอาชีวศึกษา 2540 : 27) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 โดยการติดตามผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วออกไปทำงานในสถานประกอบการได้สอบถามความคิดเห็นของนายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและเจตคติที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกันอย่างไร ซึ่งผลปรากฏว่า ปัญหาอุปสรรคที่พบคือ ผู้สำเร็จการศึกษาดตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ขาดคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ขาดความรู้

ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ขาดมนุษย์-สัมพันธ์ ขาดความชำนาญด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นได้มีข้อเสนอแนะจากการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 โดยเสนอข้อคิดเห็นว่าควรมีการศึกษาสำรวจความต้องการของเจ้าของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทุกประเภทและทุกสาขาวิชาเพื่อที่จะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบหรือทิศทางในการผลิตกำลังคนของกรมอาชีวศึกษาเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

จากการที่ผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมจะต้องเป็นคนปกครองได้ และมีคุณลักษณะเฉพาะตัวมากกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เพราะว่าด้านความรู้ในวิชาการ ด้านความรู้รอบตัว และความรู้ใหม่ สถานประกอบการสามารถที่จะอบรมแนะนำหรือให้ความรู้ได้ โดยอาศัยประสบการณ์แต่ความเป็นคนปกครองได้นั้น เป็นสิ่งที่จะฝึกสอนและอบรมได้ยากถ้าไม่ได้อยู่ในจิตสำนึกของบุคคล ควรจะมีการปลูกฝังสั่งสอนให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาดังแต่ที่ยังศึกษาอยู่ และในการทำงานแต่ละอย่างนั้นสิ่งที่ทำให้งานประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพงานสูงสุดนั้น จะต้องประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบและความผูกพันที่ต้ององค์กร ความตรงต่อเวลา ความสามัคคี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และรักษาระเบียบวินัย

นอกจากนั้นสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านเป็นคนดี และลักษณะด้านความเป็นคนเก่ง กล่าวคือสถานประกอบการต้องการผู้ที่มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานและถ้าหากสถานประกอบการมีพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านทฤษฎี และด้านปฏิบัติ ก็จะทำให้สถานประกอบการนั้นประสบผลสำเร็จและมีความก้าวหน้า (เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์. 2543 : 1-111)

จากการนิเทศการฝึกงานในสถานประกอบการของโรงเรียนชำนาญเทคโนโลยีสมุทรปราการ ที่นักศึกษาทำงานอยู่และในขณะนี้กำลังทำงานอยู่ในสถานประกอบการเหล่านั้น ประมาณ 500 แห่งโดยคณะครูที่ได้รับคำสั่งจากครูใหญ่ ให้ออกนิเทศการฝึกงานและการทำงานของนักศึกษา เพื่อรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการพบว่า นักศึกษายังขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ขาดทักษะทางด้านความเป็นผู้นำ ขาดความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่นภาษาอังกฤษ เป็นต้น การเอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่มอบหมายยังมีน้อย ความสนใจเรียนรู้งานใหม่ ๆ ยังมีน้อย ความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน ยังมีน้อยสถานประกอบการส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรเน้นเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความกระตือรือร้น ความมีมนุษยสัมพันธ์กับหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงานและทักษะ

การเป็นผู้นำ ส่วนในเรื่องการทำงานสามารถที่จะฝึกอบรมในเรื่องเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ได้ตามความเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการผลิตนักศึกษา คือ เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายกิจการนักศึกษาโรงเรียนชานีเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงสนใจศึกษาความต้องการของนายจ้างเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สถานประกอบการแต่ละประเภทในจังหวัดสมุทรปราการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้รวบรวมกรอบแนวคิดจากการวิจัยเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

รายงานผลการวิจัยเรื่องความต้องการคุณลักษณะของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ประกอบการหรือผู้จัดการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะพิเศษเป็นอันดับแรกของพนักงานในด้านความรู้ทักษะวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความผูกพัน และความมีวินัยในตนเองตามลำดับ (มังกร หริรักษ์, 2536 : บทคัดย่อ)

ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการพบว่า สถานประกอบการหลาย ๆ แห่งมีความสนใจเกี่ยวกับความรู้ด้าน

วิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นอันดับรอง แต่สนใจเป็นอันดับแรกในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพและทักษะวิชาชีพโดยให้เหตุผลว่า ความรู้ด้านวิชาการต่าง ๆ ทั้งหลายนั้นพอที่จะฝึกหัดฝึกฝนในโรงงานได้เพราะการเข้าไปสัมผัสกับงานจริงจะต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว แต่เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ ถ้าไม่ติดตั้งแต่ครั้งแรกก็ยากที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง การรับเข้าทำงานแล้วให้ออกจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก ดังนั้นก่อนเข้าทำงานจะต้องสัมภาษณ์ และดูบุคลิกลักษณะการแสดงออกเบื้องต้นเป็นหลัก

เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์ (2543 : 4) ได้ศึกษาคุณสมบัติของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการพบว่า สถานประกอบการต่าง ๆ มีความต้องการความเป็นคนปกครองได้ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว ความรู้ในวิชาการ ความรู้รอบตัวและความรู้ใหม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีวินัยในตนเอง ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาผลประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น รักษาเวลาและให้ความสำคัญกับเวลาในการงานปฏิบัติงาน

World Bank (2000 : 31) ได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาของไทยที่จะเข้าสู่สถานประกอบการจากการจัดลำดับทักษะที่จำเป็นของแรงงานในภาคอุตสาหกรรมพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานในสถานประกอบการควรมีคุณลักษณะตามลำดับดังนี้คือ

1. เจตคติและลักษณะนิสัยในการทำงาน (Work Habit and Attitude)
2. ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะในงานและอาชีพ (Ability to Learn New

Occupational and Job Skill)

3. ทักษะมนุษย์ (People Skill)
4. ทักษะในงานและอาชีพ (Occupational)
5. การติดต่อสื่อสาร(Oral Communication)
6. การอ่าน (Reading)
7. ทักษะพื้นฐาน (Manual Skill)
8. การแก้ปัญหา (Problem Solving)
9. ความสามารถในการเป็นผู้นำ (Leadership Ability)
10. การตัดสินใจ (Decision Making)
11. ทักษะทางคณิตศาสตร์ (Mathematics)
12. ทักษะในการวิเคราะห์ (Analytical Skill)
13. ทักษะทางภาษาอังกฤษ (English Skill)
14. ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer Skill)

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมแนวความคิดมาเป็นแนวทางกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมจากสถานศึกษาเอกชนตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ไว้ 4 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ 2. ด้านบุคลิกภาพ 3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ 4. ด้านทักษะจำเป็น

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และทักษะจำเป็น โดยศึกษาจากสถานประกอบการที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่รับผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่กระจายอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการในปี พ.ศ. 2544 3. ประเภท คือ 1. อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป 2. อุตสาหกรรมหนัก 3. อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการนั้น ๆ จากการสำรวจของอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ จำนวนประมาณ 5,000 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 714 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ประเภทของสถานประกอบการจำแนกเป็น

1. อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป
2. อุตสาหกรรมหนัก
3. อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง

ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านทักษะจำเป็น

1.6 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการครั้งนี้ ศึกษาจากสถานประกอบการที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่รับผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่กระจายอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการในปี พ.ศ. 2544

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์ที่ใช้ ดังนี้

1. ความต้องการของสถานประกอบการ หมายถึง ความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และด้านทักษะจำเป็น ของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

1.1 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หมายถึง ผู้บังคับบัญชาที่มีการตัดสินใจเกี่ยวกับการรับเข้าหรือไล่ออกจากตำแหน่งงานรวมถึงการกำหนดนโยบายในการบริหารองค์กรนั้นด้วย

1.2 หัวหน้างาน หมายถึง หัวหน้างานระดับผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ควบคุมการทำงานการให้คุณให้โทษ

2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามบทบาทของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคุณลักษณะเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ หมายถึง ความรู้พื้นฐาน ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะในงานและอาชีพ สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง เป็นผู้ที่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความสามารถในการรับรู้ เผยแพร่ มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ สามารถนำความรู้ด้านวิชาชีพเฉพาะไปปฏิบัติงานถูกต้องเหมาะสมมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ มีทักษะทางคณิตศาสตร์ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์

2.2 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางที่ดูดีพุดจาสุภาพ การแต่งกายที่เหมาะสม กิริยามารยาทดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความมั่นคง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความสามารถในการเป็นผู้นำ

2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ หมายถึง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความอดทนและยึดระเบียบวินัยของหน่วยงานและกฎเกณฑ์สังคม มีความเสียสละ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์

2.4 ด้านทักษะจำเป็น หมายถึง เจตคติและลักษณะนิสัยในการทำงาน ทักษะมนุษย์ การติดต่อสื่อสาร การอ่าน การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ทักษะในการวิเคราะห์

3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หมายถึง การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหลักสูตร 2 ปี ที่รับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และเข้าศึกษาต่อในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่โรงเรียนชานินเทคโนโลยีเปิดสอน คือ ช่างยนต์ ช่างเทคนิคการผลิต ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม และช่างไฟฟ้า

4. สถานประกอบการ หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 5000 แห่ง และมีผู้ทำงานที่จบการศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมทำงานอยู่

5. ประเภทของสถานประกอบการ หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการและมีผู้สำเร็จการศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมทำงานอยู่ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมดังนี้

5.1 อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปหมายถึง อุตสาหกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งถัก อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายหนังสัตว์ และผลิตภัณฑ์หนังสัตว์ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้

5.2 อุตสาหกรรมหนัก หมายถึง อุตสาหกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมเหล็ก เหล็กกล้า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ โลหะ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องยนต์ เครื่องจักร อุตสาหกรรมเครื่องจักรเครื่องมือ และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากแร่ และโลหะอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียมและถ่านหิน อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องเรือนและเครื่องตกแต่ง อุตสาหกรรมการผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ

5.3 อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง หมายถึง อุตสาหกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมบริการพิมพ์ และการพิมพ์โฆษณา อุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมอื่น ๆ

6. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และกำลังทำงานอยู่ในสถานประกอบการของจังหวัดสมุทรปราการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าจากตำรา เอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติระยะต่าง ๆ

2.3 หลักสูตร และความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

2.4 บทบาทของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและสถานประกอบการในการจัดการ
อาชีวศึกษา

2.5 ประเภทของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

2.6 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

2.6.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

2.6.2 ด้านบุคลิกภาพ

2.6.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ

2.6.4 ด้านทักษะจำเป็น

2.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

ความหมายของคำว่า การอาชีวศึกษา (Vocational Education)

การอาชีวศึกษามีความหมายที่กว้างมาก มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การอาชีวศึกษา
ไว้หลากหลายต่างก็เป็นแนวความคิดที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกัน ดังเช่น

Carter V.Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ว่าการอาชีวศึกษา
หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการจัดการศึกษา
เพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็น
การพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษา การค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ
และคหกรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (2525 : 899) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาว่า หมายถึง การศึกษาที่มุ่งไปในทางช่างฝีมือ สำหรับภาษาอังกฤษนั้น มีคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า อาชีวศึกษา หลายคำ เช่น Career Education, Vocational Education, Technical Education และ Technical and Vocational Education, Industrial Education ซึ่งแต่ละคำมีความหมายตามพจนานุกรม ของ Carter V. Good ดังนี้

Career Education หมายถึง กระบวนการศึกษาที่ช่วยให้เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ ได้ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อการทำงาน เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ได้ฝึกฝนและได้ประสบความสำเร็จในโลกแห่งการทำงาน กระบวนการนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนการพัฒนาอาชีพและส่วนการฝึกอาชีพ ส่วนการพัฒนาอาชีพได้แก่การให้ผู้เรียนได้รับรู้ถึงโลกแห่งการทำงานและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ ส่วนการฝึกอาชีพเป็นการจัดการศึกษาให้เชี่ยวชาญเฉพาะอาชีพหรือเฉพาะกลุ่มให้แก่ผู้เรียน (Ralph and William. 1974 : 7)

Vocational Education หมายถึง โปรแกรมการศึกษาซึ่งมีระดับต่ำกว่าระดับมหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมาย เพื่อฝึกอบรมบุคคลออกไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือที่มีงานทำอยู่แล้วให้มีแรงงานฝีมือระดับสูงขึ้น การศึกษาดังกล่าวรวมแขนงวิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ คือ การอุตสาหกรรม ช่างเทคนิค การเกษตร การพาณิชย์และคหกรรม (GOOD. 1973 : 603)

วิรัช กุพทมาศ (2528 : 49) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคต และเพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน หรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม

ในเอกสารเล่มนี้ จะอ้างถึงคำนิยามของการอาชีวศึกษาดังที่ UNESCO ระบุไว้ดังนี้

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

เมธี ปิณฑานนท์ (2533 : 45) ได้กล่าวว่าอาชีวศึกษา คือการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือ ระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาสำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษา ตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลายที่ต้องการทักษะฝีมือและจะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกฝนภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกันแต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

ในขณะที่ ภิญญู สาทร (2526 : 31) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิด เพื่อไปดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาและครูเป็นผู้สอน มีรัฐบาลสนับสนุน และควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคม และตลาดแรงงาน เพื่อมิให้การลงทุนทางการศึกษาเปล่าประโยชน์

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2537 : 34) ให้แนวคิดไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การใช้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคม และให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ซึ่งไม่แตกต่างจากที่ พงศ์ หรดาล (2531 : 27) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การอบรมวิชาชีพในสาขากว้างทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา เพื่อที่จะให้นำไปประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ

วิเวก ปางพุดพิงศ์ (2525 : 22) กล่าวไว้ว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิต จะต้องมีการพัฒนารูปแบบ โดยผสมผสานทั้งในระบบ โรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น

บุญเทียม เจริญยิ่ง (2535 : 52) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและทักษะความรู้ใหม่ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท คือ วิศวกรหรือนักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ แรงงานไร้ฝีมือ

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีสามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติระยะต่าง ๆ

2.2.1 การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2504-2544)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 25-30)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี และการศึกษาที่เป็นไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม จะสามารถสร้างสรรค์ความสมดุลของการพัฒนาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การอาชีวศึกษาเป็นส่วน

หนึ่งของระบบการศึกษาของชาติ ที่ผลิตกำลังคนระดับกลางเพื่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาการอาชีวศึกษาจึงนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาของชาติ นับตั้งแต่มีการ ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ใน พ.ศ.2504 เป็นต้นมา การอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนมาโดยตลอด ตั้งแต่แผนพัฒนาฯระยะที่ 1 จนกระทั่งถึงระยะที่ 6 (พ.ศ.2504- พ.ศ.2534) และกำลังอยู่ในแผนพัฒนาฯระยะที่ 8 (2540-2544)

การพัฒนาอาชีวศึกษา ได้ยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษา ที่กำหนดใน แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 8 ดังนี้

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-พ.ศ. 2509) ได้มีการกำหนด นโยบายการอาชีวศึกษาไว้ว่า ขยายและปรับปรุงมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้เหมาะสมตามความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศพร้อมที่จะเน้นการผลิตครูอาชีวศึกษาเพื่อให้เพียงพอและทันกับการขยายตัวด้านการอาชีวศึกษาด้วย ด้วยเหตุนี้ในช่วงแผนพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะที่ 1 จึงมี โครงการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวางเพื่อผลิตกำลังคนให้สนองต่อการพัฒนา เศรษฐกิจ โดยเฉพาะการผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิคให้มากขึ้นทั้งนี้เพราะว่าในขณะนั้นประเทศไทยขาดผู้มีความรู้ระดับกลาง เช่น ช่างเทคนิคจำนวนมาก

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2510-พ.ศ.2514) สืบเนื่องจาก แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1 ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับ กลาง คือ ช่างเทคนิคจำนวนมาก ดังนั้นในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ได้เน้นถึงความ จำเป็นที่จะต้องวางแผนกำลังคน โดยมีแนวการผลิตกำลังคนในสาขาต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศให้เพียงพอกับความต้องการ นโยบายการอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติเน้นการผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อสนองความต้องการ ทางเศรษฐกิจ โดยมีนโยบาย จัดระบบมัธยมศึกษาให้สนองความต้องการด้านอาชีพ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการเตรียมคนที่มีความรู้ ความชำนาญในระดับกลางให้เพียงพอกับการขยายตัวทาง เศรษฐกิจของประเทศ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) เมื่อมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการโครงการใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศ เช่น โครงการชลประทาน โครงการพัฒนาคมนาคม โครงการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องการกำลังคนด้านช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และในช่วงแผนพัฒนาฉบับนี้ ก็ยังขาดแคลนช่างฝีมือเทคนิคที่จะสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นในช่วง แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อผลิตกำลังคน ระดับกลาง ประเภทช่างฝีมือและช่างเทคนิค เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพและได้กำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษาสามารถจำแนกได้ 3 ประการ คือ

1. ปรับปรุงและขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับกลางของประเทศและเน้นการศึกษาสาขาเกษตรกรรมเป็นพิเศษ
2. ลดการอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจัดโครงการให้สอดคล้องกับมัธยมศึกษาตอนต้นในสายสามัญ

ในช่วงระยะของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 และเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางสามารถประกอบอาชีพได้โดยตรง นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษายังได้ปรับปรุงและกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ใกล้เคียงกันทั้งด้านอาคาร-สถานที่ครู-อาจารย์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) กรมอาชีวศึกษามีการกำหนดอย่างชัดเจนในการพัฒนาด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

ด้านปริมาณ สนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษามากขึ้น โดยเน้นเฉพาะประเภทวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ ส่วนประเภทวิชาที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ จะมุ่งให้มีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

ด้านคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทุกประเภทวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น โดยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในด้านเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดพัฒนาหลักสูตร และให้สถานประกอบการภาคเอกชนเป็นสถานที่ฝึกงานอาชีพของนักเรียนนักศึกษามากขึ้น นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนการส่งเสริมในการพัฒนาครู-อาจารย์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้เกิดผลกระทบจากการขยายปริมาณการผลิตกำลังคนมากเกินไปทำให้เกิดภาวะการว่างงานในอัตราสูง โดยเฉพาะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขาและในขณะเดียวกันการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขายังขาดแคลน ดังนั้นนโยบายจึงพยายามลดการผลิตกำลังคนบางสาขาที่เกินความต้องการและขยายการผลิตในสาขาขาดแคลนและสาขานำ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ได้กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาไว้ว่า เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูง ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ฉบับที่ 6 โดยได้กำหนดนโยบายการบริหารกรมอาชีวศึกษาไว้ 14 ข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. ขยายการศึกษาวิชาชีพ และการบริการฝึกอาชีพให้กว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
  2. เร่งรัดพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการอาชีวศึกษาครบวงจร
  3. ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตรและปัจจัยการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านสื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องมือ และอาคารสถานที่
  4. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูประจำการทั้งในด้านจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี
  5. ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบโรงเรียน
  6. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นศูนย์บริการวิชาชีพในชุมชน เพื่อให้บริการฝึกทักษะอาชีพ การพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นและในชนบทได้เต็มกำลังความสามารถ
  7. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด
  8. สนับสนุนให้มีการกำหนดการทดสอบ และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบ
  9. ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการภาคีรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนอย่างมีระบบ โดยให้มีกฎหมายรองรับ
  10. ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ นิสัยในการทำงานและบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา
  11. สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ สวัสดิภาพและพละนาถัยของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนศาสนาและศิลปวัฒนธรรม
  12. เร่งรัดพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริหาร การตรวจ การรายงาน และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
  13. สนับสนุนการวิเคราะห์ วิจัยการติดตามประเมินผล การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาและการจัดระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางาน
- ด้วยนโยบายที่กำหนดไว้ 13 ข้อข้างต้น กรมอาชีวศึกษาได้พยายามดำเนินงานให้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สรุปเป็นสาระสำคัญ ได้ดังนี้
- ด้านปริมาณ ได้มีการกระจายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อย่างกว้างขวางโดยได้จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพมุกดาหาร วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุลานนท์ โรงเรียนสารพัดช่างศรีลังกา โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ฯลฯ นอกจากนี้ในด้านการผลิตกำลังคนประเภทวิชาภาคอุตสาหกรรม อาทิ สาขาวิชาการไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาปิโตรเคมี

สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ได้จัดอบรมหลักสูตรสาขาอื่นในวิชาช่าง เช่น จักรอุตสาหกรรม สาขาช่างอัญมณีและเครื่องประดับ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต

ด้านคุณภาพ มีการปรับทิศทางของหลักสูตรการเรียนการสอนแต่ละประเภทวิชา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้วยการนำเทคโนโลยีเครื่องจักร เครื่องมือ ที่ทันสมัยเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ครู-อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารทางการส่งเสริมการศึกษา จัดฝึกอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งในรูปแบบของโรงเรียน โรงงาน จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อพัฒนา การศึกษาเพื่ออาชีพ ความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อพัฒนาอาชีพเกษตร ปรับปรุงหลักสูตร เพื่อเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ได้แก่ โครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความ ยากจนในชนบท โครงการอาชีวศึกษาพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนา คุณภาพจริยธรรม ค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์วิจัย

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กรมอาชีวศึกษามีการจัดกิจกรรมหลักในการพัฒนากำลังคน การเตรียมการดำเนินการ จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวโน้ม ความต้องการกำลังคน และการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยได้ศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและศึกษาถึงการพัฒนารัพยากร มนุษย์และสังคมแห่งชาติเป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ และมาตรการ ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ฉบับที่ 7 ของกรมอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศทั้งด้าน อุตสาหกรรม เกษตรกรรม โดยเน้นการให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และการปลูกฝังนิสัย ในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขภายใต้การปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัย การบริการวิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม

แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540-2544) มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้กระบวนการ ให้การศึกษาและฝึกอบรมเพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนระดับกลาง และระดับสูงรวมทั้งพัฒนาคน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ คือ

ด้านปริมาณ การผลิตกำลังคนให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการกำลังคนของ ประเทศด้วยโอกาสทุกประเภทได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและได้รับบริการพื้นฐาน ทางสังคมอย่างทั่วถึง รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการศึกษาวิชาชีพได้อย่างกว้างขวาง

ด้านคุณภาพ ให้บุคคลในประเทศมีลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม ทั้งในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ตลอดจนทั้งความรู้ ความสามารถด้านทักษะและการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุขครบถ้วนรอบอุน ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคง สามารถดำรงอยู่ในสังคมโลกด้วยดี บนพื้นฐานของความเป็นไทย

2.2.2 การจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม

การจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม (2540 : 2)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจสามารถถ่ายโอนผลเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีเรียนวิธีสอนที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าและเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้าน วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้ทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี
4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มินิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการการตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจแข็งแรง

6. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

7. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

1. สาขาวิชาช่างยนต์
2. สาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต
3. สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม
4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง

2.3 หลักสูตร และความหมายของหลักสูตรประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับใด สิ่งที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จทางการศึกษานั้น จะต้องมีความมุ่งหมายของการศึกษาที่แน่นอนชัดเจน ความมุ่งหมายของการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้อย่างหนึ่งว่า การศึกษานั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำการศึกษาให้ดำเนินไปตามความมุ่งหมายได้ ก็คือหลักสูตร หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

Good (1973 : 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตร คือ ระบบของกลุ่มรายวิชาหรือลำดับรายวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อให้สำเร็จการศึกษาหรือประกาศนียบัตรในวิชาเอกที่ศึกษา

2. หลักสูตร คือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชาหรืออุปกรณ์การเรียน การสอนพิเศษซึ่งโรงเรียนได้จัดไว้เพื่อให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่เพียงพอที่จะจบการศึกษาได้ หรือได้รับประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่อาชีพหรือวิชาชีพ

3. หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่นักเรียนได้รับ โดยการนำของโรงเรียนหรือสถานการศึกษา

สวัสดี ประทุมราช (2521 : 1) และคณะได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางของการจัดการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ทั้งหมดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียน หรือเยาวชนในชาติเพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของชาติได้พัฒนาตนเองทั้งในความรู้ ทักษะ และคุณสมบัตินี้ยังประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

สำหรับ เมธี ปิณฑนานนท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรที่ใกล้เคียงกันว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผน และจัดระบบเพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้และการเรียนรู้ นั้น จำเป็นจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

ความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระดับใด หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามมุ่งหมาย ตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน อาทิ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรจะมีความเหมาะสมและใช้ได้ดีกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปหลักสูตรนั้นอาจจะนำไปใช้ไม่ได้ผล จำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อผลิตกำลังมีคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน กรมอาชีวศึกษากับการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม การผลิตกำลังคนด้านการอาชีวศึกษา จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานที่ผลิตออกมาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ไม่เกิดปัญหาการว่างงาน ดังที่

สมชอบ ไชยเดช (อ้างใน เมธี ปิณฑนานนท์. 2533 : 45) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานแต่ความต้องการของตลาดแรงงานนี้มีกลไกซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ฉะนั้นในการที่จะจัดการให้ได้ผลและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของระบบ Manpower Needs จึงประกอบด้วย Industrial Needs, Individual Needs เมื่อทราบความต้องการซึ่งจะเป็นแนวทางวางแผนพัฒนาอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว หน่วยผลิตจึงจะสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของตลาดได้

2.4 บทบาทของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา

เอกชนมีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษามาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และได้ขยายขอบเขต การจัดการศึกษามากขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาแบบสมัยใหม่ (แบบตะวันตก) ทั้งโรงเรียนแบบไป-กลับ และแบบกิน-นอน เพิ่มมากขึ้นและดำรงกิจการมาจนถึงปัจจุบันนี้ เช่น โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2408 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2431 และโรงเรียนอัสสัมชัญ จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2420 โรงเรียนเทพคริสเตียนวิทยาลัย จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2431 และโรงเรียนราชินี จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2446 เป็นต้น ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายโรงเรียนเอกชนว่าเป็นสถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกผลัดรวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป (มาตรา 4) และกำหนดลักษณะโรงเรียนเอกชนได้ 3 ลักษณะ (มาตรา 15) ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียนมี 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทสามัญศึกษา (ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) และประเภทอาชีวศึกษา (ปวช. ปวท. ปวส.)

2. โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษา หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนมี 7 ประเภท ได้แก่ การศึกษานอกโรงเรียน เฉพาะการสอนศาสนา ส่งคำสอน กวดวิชาศิลปศึกษาและอาชีวศึกษา

3. โรงเรียนที่จัดให้มีการศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกายสติปัญญาหรือจิตใจที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนที่จัดให้มีการศึกษาแก่บุคคลผู้ยากไร้ หรือผู้ที่เสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์

จากสถิติการศึกษาเอกชนประจำปีการศึกษา 2542 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพบว่า มีโรงเรียนเอกชนทั้งหมด 6,949 มีครู 111,741 คน และมีนักเรียน 2,894,122 คน จำแนกรายละเอียด ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนครูและนักเรียนของโรงเรียนเอกชน

รูปแบบ/ ประเภท	จำนวนโรงเรียน			จำนวนครู			จำนวนนักเรียน		
	รวม	กทม.	ภูมิภาค	รวม	กทม.	ภูมิภาค	รวม	กทม.	ภูมิภาค
ในระบบ โรงเรียน	3,148	934	2,214	90,876	28,373	62,503	1,903,928	509,049	1,349,879
สามัญศึกษา	2,781	828	1,953	72,591	22,557	50,034	1,481,603	385,742	1,095,861
อาชีวศึกษา	367	106	261	18,285	5,816	12,469	422,325	123,307	299,018
นอกระบบ โรงเรียน	3,754	1,548	2,206	19,897	6,512	13,376	972,488	535,355	437,133
การศึกษา พิเศษ	12	2	10	264	86	178	1,562	321	1,241
การศึกษา สงเคราะห์	35	5	30	704	94	610	16,144	1,699	14,445
รวม	6,949	2,489	4,460	111,741	35,074	76,667	2,894,122	1,046,424	1,847,698

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2543 : 3

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรและกำลังแรงงาน

ประชากร	จำนวน (คน)
ประชากรทั้งหมด	1,022,791
ประชากรชาย	501,396
ประชากรหญิง	521,395

ข้อมูล ณ เดือน มกราคม 2543

แรงงาน (ประมาณการ)	จำนวน (คน)
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 13 ปี ขึ้นไป)	
- ผู้ที่มีงานทำ	565,312
- ผู้ว่างงาน	11,547
ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังทำงาน	
- อายุต่ำกว่า 13 ปี (เป็นผู้เรียนหนังสือ แม่บ้าน คนชรา)	179,099
แรงงานเด็ก	463

ที่มา : สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 2.3 จำแนกประเภทโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ ที่ทำการวิจัย

หมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (ราย)
1. อุตสาหกรรมการเกษตรและแปรรูป	1200
2. อุตสาหกรรมหนัก	3500
3. อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	300
รวม	5000

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกเป็นรายอำเภอ ปี 2542

อำเภอ	จำนวน	เงินทุน	ชาย	หญิง	รวม
เมือง ฯ	1,967	123,036,151,079	48,098	58,056	106,154
พระประแดง	1,256	42,901,202,887	48,568	37,943	86,487
บางพลี	961	30,326,435,647	37,616	40,392	78,008
บางบ่อ	112	2,199,041,548	2,986	4,354	7,340
พระสมุทรเจดีย์	410	17,840,009,577	15,455	10,051	25,506
กิ่งอำเภอบางเสาธง	294	18,369,071,353	13,919	14832	28,751
รวมทั้งสิ้น	5,000	234,671,912,091	166,642	165,628	332,246

ข้อมูล ณ เดือน มิถุนายน 2543

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

สารบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุนจัดการศึกษาเป็นอันมาก การดำเนินงานตามภารกิจนี้ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ต้องเตรียมการสู่นาคคภายได้เงื่อนไขที่กำหนดผลการดำเนินงานมีดังนี้

1. การจัดทำแผนปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เพื่อให้แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเอกชนอย่างเป็นระบบและชัดเจนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จัดทำแผนปฏิบัติและส่งเสริมการศึกษาเอกชนเพื่อประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ และวิเคราะห์โครงสร้างปัญหาการศึกษาเอกชนกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์พันธกิจ และยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์

ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นกลุ่มผู้นำที่มีคุณภาพ มีทักษะเป็นเลิศก้าวทันสังคมโลก
สถานศึกษาเอกชนเป็นทางเลือกที่มีมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ บริหารแบบมืออาชีพ
ทัดเทียมระดับสากลครูมีทักษะการจัดการเรียนการสอน มีจรรยาบรรณและมั่นคงในอาชีพ
นโยบาย กฎระเบียบของรัฐเอื้อต่อการจัดการศึกษาเอกชนอย่างแท้จริง

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันใน
การรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บ
ค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) การกำหนดเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน (มาตรา 43-45)
การส่งเสริมและการอุดหนุน (มาตรา 60) นั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงจัดทำ
ร่างสาระ หลักการเพื่อกำหนดเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนฉบับใหม่ โดยมีการระดม
ความคิดเห็นจากสมาคม ชมรม ทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

2. การนำร่องการบริหารสถานศึกษาเอกชนแบบนิติบุคคล โดยคณะกรรมการบริหาร
การศึกษาเพื่อทดลองให้โรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาบริหารกิจการ โดยคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ และเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมกับขนาดและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา
ของแต่ละโรงเรียน โดยประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการนำร่องเพื่อพัฒนาการบริหารและการจัด
การศึกษาในรูปแบบโรงเรียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โรงเรียน
มีรูปแบบและแนวทางในการกำหนดขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียนในด้าน
ต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการบุคลากร การเงิน และวิชาการ เป็นต้น

บทบาทของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษา

เมื่อมีการกล่าวถึงสถานประกอบการ ส่วนใหญ่จะเข้าใจและหมายถึง
สถานประกอบการภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วยสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
กลาง และเล็ก สถานประกอบการภาคเกษตรกรรม และสถานประกอบการในภาคธุรกิจบริการ
ต่าง ๆ สถานประกอบการเหล่านี้มีการพัฒนาและขยายตัวตามเศรษฐกิจของประเทศ และของโลก
ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การขยายตัว การพัฒนาของสถานประกอบการจะต้องมีการขยาย
และพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และตัวจักร
สำคัญที่จะทำให้สถานประกอบการมีการพัฒนาและดำรงอยู่ได้ด้วยความมั่นคงนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับ
กับ “กำลังคน” ที่จะเป็นผู้บริหารและดำเนินการ ในสถานประกอบการ ดังนั้น กำลังคนที่อยู่ใน
สถานประกอบการจะต้องมีหลายระดับด้วยกันซึ่งแล้วแต่ ขนาด ประเภท รูปแบบ ของสถาน
ประกอบการนั้น กำลังคนที่เข้าสู่สถานประกอบการจะมาจากหลาย ๆ แหล่ง ซึ่งกำลังคนจาก
แหล่งหนึ่งที่จะเข้าสู่สถานประกอบการ ได้แก่ กำลังคนจากสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา
เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจึงได้กล่าวว่า สถานประกอบการจะมาจากแหล่งที่ต้องการกำลังคนจึงอยู่ใน

ฐานะของผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับสูงและระดับกลางเข้าสู่ตลาดแรงงานภาคเอกชนและภาครัฐบาล ด้วยเหตุนี้ทั้งสถานประกอบการและสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จึงมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในฐานะของผู้ผลิตกำลังคน และในฐานะของผู้ใช้กำลังคน สถานประกอบการในฐานะของผู้ใช้ก็ต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณสมบัติครบถ้วน พร้อมทั้งจะปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสถาบันการศึกษา ก็ต้องการจะผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสถานประกอบการ จึงได้พยายามมุ่งมั่นในการผลิตกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการอย่างสมดุล ทั้งคุณภาพและปริมาณ ในขณะเดียวกันสถานประกอบการก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญที่จะให้ความสำคัญที่จะให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาการอาชีวศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน ด้วยเหตุนี้สถานประกอบการจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดการอาชีวศึกษา ดังนี้

1. แหล่งประกอบอาชีพ สถานประกอบการจะเป็นแหล่งประกอบอาชีพแหล่งใหญ่ของกำลังคนด้านอาชีวศึกษา
2. แหล่งฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการจะเป็นแหล่งฝึกงานอาชีพของผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาโดยสถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการรับผู้เรียนเข้าฝึกงานอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นการเตรียมตัวผู้เรียนเพื่อเข้าสู่โลกของการทำงาน
3. แหล่งอบรมและแหล่งศึกษาดูงาน สถานประกอบการ ได้ให้ความร่วมมือในด้านการพัฒนาบุคลากรระดับผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ของสถาบันการศึกษาในการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน
4. พัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ในปัจจุบันสถานประกอบการได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถผลิตกำลังคนได้ตรงตามความต้องการมากขึ้น เช่น การจัดการอาชีวศึกษาในระบบ ทวิภาคี

ความหมายของสถานประกอบการ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์นั้นประกอบด้วกระบวนกร 3 กระบวนกรด้วยกัน คือ การผลิต (Production) การจำหน่ายจ่ายแจก (Distribution) และบริโภค (Consumption) การผลิตเน้นการสร้างสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคนั่นเอง สำหรับการบริโภค คือการใช้สินค้าที่ผ่านการผลิต ผ่านการจำหน่ายจ่ายแจกมาจนถึงตัวผู้บริโภค เมื่อ สินค้าถูกใช้ให้หมดไป หรือเสื่อมสลายสิ้นสภาพจากเดิมไป สินค้าและบริการ ก็จะถูกสร้าง

ขึ้นใหม่พร้อมทั้งพัฒนาไปเรื่อย ๆ เพื่อสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้บริโภค เหตุที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจเวียนเป็นวัฏจักรเช่นนี้ เพราะต่างฝ่ายต่างตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกัน และได้รับความพึงพอใจเป็นสิ่งตอบแทนของผู้ผลิตและผู้ทำการจำหน่ายจ่ายแจก คือ ส่วนเกินของการลงทุน ซึ่งก็คือ ผลกำไร สิ่งตอบแทนสำหรับผู้บริโภคก็คือ ความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ นั่นก็คือ การประกอบการ ได้มีผู้ให้ข้อคิดในเรื่องดังกล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

ทิวา พงศ์ธนไพบุลย์ และคณะ (2530 : 10) กล่าวว่า การประกอบการ หมายถึง การจัดตั้งหน่วยงานหรือกิจการทางธุรกิจในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น การผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการให้บริการ โดยการนำเอาปัจจัยเบื้องต้นของธุรกิจมาใช้ในการประกอบการ นับตั้งแต่พนักงานขั้นต้นไปจนกระทั่งพนักงานสูงสุดของกิจการในการประกอบการจะต้องมีผู้ประกอบการ ซึ่งทำหน้าที่การควบคุม และการดำเนินการ ดังกล่าวข้างต้น มีบางส่วนที่สอดคล้องกับที่ ทิวา บุญทะรา และคณะ (2523 : 12) ได้กล่าวว่า กระบวนการของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สัมพันธ์เป็นระบบและอย่างต่อเนื่องในการผลิตการซื้อขายแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับสินค้าและบริการ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะได้กำไรหรือผลตอบแทนจากกิจกรรมนั้น การกระทำกิจกรรมทุกอย่างของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการผลิต การจำหน่าย และจุดมุ่งหมายเดียวกัน และการกระทำนั้น ๆ กระทำไปเพื่อมุ่งหวังผลกำไรหรือรายได้เป็นการตอบแทนจากการลงทุนด้วยทรัพย์สิน แรงงาน กระทำนั้นเป็นที่เสี่ยงต่อการขาดทุนด้วยการให้บริการ โดยต้องเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับบริการนั้น ๆ กลุ่มบุคคลที่กระทำร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน และการกระทำนั้น ๆ กระทำไปเพื่อมุ่งหวังผลกำไรหรือรายได้เป็นการตอบแทนจากการลงทุนด้วยทรัพย์สิน แรงงานกระทำนั้นเป็นสิ่งที่เสี่ยงต่อการขาดทุนด้วย

คุณลักษณะตามความคาดหวังของผู้ประกอบการ

สุชาดา สุขสวัสดิ์ ฌ อยุธยา (2538 : 5) ได้บรรยายเรื่องกระบวนการคัดเลือกบุคคลในกิจการเอกชน ในการสัมมนาเรื่องการพัฒนาบริการแนะนำอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจัดโดยทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อ กันยายน 2528 โดยเห็นว่า กิจการเอกชนมีการแข่งขันสูงการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน จึงต้องละเอียดเพื่อให้บริษัทนั้นพอใจมากที่สุด โดยระบุว่าไม่มีมาตรฐานการคัดเลือกแน่นอนตายตัวแต่จะกำหนดคุณลักษณะสำคัญ ๆ ทั้งจากการบรรยายและที่อภิปราย ดังนี้

1. มีความรู้ด้านภาษามากกว่า 1 ภาษา อาจเป็น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ตามลำดับ
2. มีความรู้พิเศษ เช่น พิมพ์ดีด ชวเลข การขับรถ ถ้าเป็นชายจะต้องผ่านเกณฑ์ทหารแล้ว
3. ต้องเป็นคนที่มีสายตาสูง คือ รู้จักมองการณ์ไกล สามารถจะได้มุมกว้างและลึกมองเห็นความเป็นไปค่อนข้างชัดเจน

4. ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม รู้จักมองในสิ่งที่แปลกใหม่และนำมาประยุกต์ใช้เป็น
5. ต้องเป็นคนที่รู้จักนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในงาน
6. ต้องเป็นคนที่มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
7. ต้องเป็นคนที่รู้จักต่อสู้งาน มีความตั้งใจดี
8. มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความเป็นผู้นำสูง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
9. ไม่มองโลกในแง่ร้าย

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในอนาคต

บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 20) ได้กล่าวถึง การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิกรว่า ผู้เรียนควรจะมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีใญ่ักคิดมากขึ้น มีการฝึกปฏิบัติมากขึ้น มีความสามารถทั้งด้านรับการฝึกฝนและการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) จากกระบวนการอุตสาหกรรมและการบริการได้ดีพอสมควร มีความสามารถทางการจัดการมีค่านิยมและเจตคติที่ดีในการทำงาน เพื่อลดความเครียด ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศอุตสาหกรรม ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริตของบุคคลและบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะกระจัดกระจายแทรกอยู่ในสถาบันต่าง ๆ ตามสถานะของคนด้วยเหตุนี้สถาบันจึงมีส่วนในการกำหนดจริยธรรมทางธุรกิจ ดังนี้

1. สถาบันครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด แต่เป็นสถาบันหลักที่สำคัญมากในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ มีคำกล่าวที่ว่า คนจะดีหรือไม่ดีนั้น ส่วนหนึ่งที่สำคัญคือพื้นฐานการอบรมปลูกฝังด้านจริยธรรมของครอบครัว

2. สถาบันทางศาสนา ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด

3. สถาบันการศึกษา เป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญในการอบรม สั่งสอน และเป็นสถาบันที่บุคคลใกล้ชิดเป็นอันดับ 2 รองจากสถาบันครอบครัว ในขณะที่บุคคลอยู่ในวัยเรียน

4. สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เมื่อบุคคลได้เปลี่ยนจากวัยเรียนเข้าสู่การประกอบอาชีพ สมาคมวิชาชีพจะมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมทางจริยธรรมของสมาชิก

5. วัฒนธรรมที่อยู่ในแต่ละสังคมย่อมมีค่านิยมของตนเอง เมื่อสถานประกอบการตั้งอยู่ในสังคมใดก็จะต้องทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้นที่ตั้งขึ้น เรียกว่า ค่านิยมของสังคม

กฎหมาย กฎหมายจะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้ประกอบการมีการตัดสินใจที่ถูกต้องทางจริยธรรมแหล่งภายในสถานประกอบการที่คอยควบคุมจริยธรรม

1. ผู้บังคับบัญชา
2. เพื่อนร่วมงาน
3. ผู้ใต้บังคับบัญชา

4. วัตถุประสงค์ขององค์การ

5. ระบบประเมินผลการให้รางวัลและการลงโทษ

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ได้ระบุลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในยุคนี้ในบทความเรื่อง NIC กับกรมอาชีวศึกษา ว่าต้องมีคุณสมบัติตรงกับคุณภาพแรงงานที่ต้องการ คือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในด้านความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้น พยายามที่จะสร้างผลงานทำงานด้วยความตั้งใจและมีประสิทธิภาพ ขยันอดทน โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละเพื่อส่วนรวมอย่างจริงจัง และมีความกตัญญู ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นอกจากนี้แล้วยังต้องมีการพัฒนานำความรู้เชิงวิชาการอันได้แก่ ภาษาต่างประเทศ ภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการลงทุนภาคอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เครื่องจักรอันทันสมัยและการสื่อสารกับชาวต่างประเทศที่เข้ามาลงทุน

ชาตรี เมืองนาโพธิ์ (2532 : 8) ได้วิจัยเรื่อง คุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจเอกชนเห็นว่าสำคัญมาก ได้แก่ ความฉลาด ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีไหวพริบปฏิภาณ ความขยันหมั่นเพียร ส่วนคุณสมบัติด้านความรู้และประสบการณ์ที่ภาคธุรกิจเอกชนเห็นความสำคัญมาก ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติ ความเอาใจใส่และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความคิดริเริ่ม ความรู้เฉพาะสาขาวิชาที่เรียน และความสามารถในการประยุกต์วิชาการกับงานที่ทำ

สรุปคุณสมบัติลูกจ้างที่นายจ้างต้องการนั้น นายจ้างที่รับผู้จบจาก สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานให้ทัศนะว่า คุณสมบัติที่ลูกจ้างควรมี คือ การมีอายุที่เหมาะสมกับงาน เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้างานและ ใช้เวลาสุขภาพเรียบร้อย ส่วนคุณสมบัติของบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชนนายจ้างให้ความสำคัญคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความฉลาด ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีไหวพริบปฏิภาณ ความขยันหมั่นเพียร ส่วนคุณสมบัติด้านความรู้และประสบการณ์ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความคิดริเริ่ม ความรู้เฉพาะสาขาที่เรียน และความสามารถในการประยุกต์วิชาการกับงานที่ทำ

2.5 ประเภทของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่มีบทบาทความสำคัญทางการเมือง การปกครองเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นเมือง

ศูนย์กลางการบริหาร และการปกครอง การพาณิชย์ การบริหารระดับประเทศจังหวัดในเขต ปริมณฑล เป็นพื้นที่รองรับการกระจายกิจกรรม และความเจริญด้านต่าง ๆ จากกรุงเทพมหานคร

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) รัฐบาลมีนโยบาย มุ่งพัฒนาโครงการข่ายบริการพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยพัฒนาระบบขนส่งมวลชนปรับปรุงโครงข่ายคมนาคมขนส่งให้สัมพันธ์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) กำหนดแนวคิดการพัฒนา” ระบบมหานครแบบหลายศูนย์กลาง” เน้นการกระจายบทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ ชุมชนหลักของเขตมหานคร โดยเชื่อมโยงชุมชนหลักทั้งหลายให้เป็นระบบเดียวกันด้วยโครงข่าย บริการพื้นฐานกำหนดพื้นที่และบทบาทของกลุ่มชุมชนกลางให้สอดคล้องกับความได้เปรียบเชิงเศรษฐกิจ เพื่อรองรับการกระจายกิจกรรมออกจากกรุงเทพมหานคร ให้เป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจ ใหม่ที่จะก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจสากลนานาชาติ

จากผลการพัฒนาที่ผ่านมา จังหวัดสมุทรปราการได้เปลี่ยนแปลงบทบาทความสำคัญจาก ภาคเกษตรกรรมเป็นจังหวัดที่มีการอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตหลักการพัฒนาเป็นเมือง อุตสาหกรรมส่งถึงให้พื้นที่ดินที่ใช้เพื่อการเกษตรลดลง เกิดย่านพักอาศัย อาคารร้านค้าและ โรงงานอุตสาหกรรมกระจายตามแนวถนนสายหลักและขยายตัวออกไปอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ไม่สัมพันธ์กับการบริการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ก่อให้เกิดปัญหาติดตามมา เช่น การจราจรติดขัด น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ ชุมชนแออัด ขยะมูลฝอย ฯลฯ (หอการค้าจังหวัด สมุทรปราการ. 2539 : 89)

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators) ของจังหวัด

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสมุทรปราการ มีรายได้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (G.D.P.) คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 187,907.150 ล้านบาท (สศช.ปี 2540) ผลิตภัณฑ์ที่ทำรายได้สูงสุด คือ สาขาอุตสาหกรรมมูลค่ารวม 112,643.243 ล้านบาท รองลงมา คือ สาขาพาณิชยกรรม การค้าส่ง-ค้าปลีก และการบริการต่าง ๆ มูลค่า 59,087.221 ล้านบาท และสาขาเกษตรกรรม มูลค่ารวม 16,176.686 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 59.95 ร้อยละ 31.44 และร้อยละ 8.61 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัดตามลำดับเทียบกับปีก่อนที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 115,956.075 ล้านบาท สาขาพาณิชยกรรม การค้าส่ง-ค้าปลีก มูลค่า 63,817.746 ล้านบาท และสาขาเกษตรกรรม มูลค่า 14,038.852 ล้านบาท นับว่ามีอัตราการถดถอยทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 2.86 ร้อยละ 7.41 และอัตรา ขยายตัวร้อยละ 15.23 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดตามลำดับ

สำหรับรายได้ของประชากร โดยเฉลี่ยปี 2540 193,919 บาท ต่อคนต่อปี เทียบกับปีก่อน ที่มีรายได้ 204,876 บาท ต่อคนต่อปี นับว่ามีรายได้เฉลี่ยลดลงร้อยละ 5.35 ถือได้ว่ามีรายได้เป็น อันดับที่ 6 ของประเทศรองจากระยะของ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ปทุมธานี และสมุทรสาคร

ข้อมูลเศรษฐกิจการพาณิชย์การตลาดและอุตสาหกรรม สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ (2543 : 50-55)

ภาวะการค้าโดยทั่วไปของจังหวัด

เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสมุทรปราการ ในรอบปี 2542 มีอัตราขยายตัวชะลอลงจากปีก่อนโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด ได้ชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศแต่อย่างไรก็ดีภาคอุตสาหกรรมก็ยังเป็นสาขาการผลิตที่ทำให้เกิดรายได้สูงสุดของจังหวัดสำหรับการผลิตภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่การกระจายครอบคลุมไปทั้งจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า อุตสาหกรรมเครื่องไฟฟ้า อุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติก เป็นต้น ซึ่งอุตสาหกรรมดังกล่าวข้างต้นถือว่าเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่จะพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมชนิดอื่น ๆ ส่วนสาเหตุสำคัญที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดชะลอตัวลงเนื่องมาจากกระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีนโยบายไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานที่ก่อให้เกิดมลพิษในจังหวัดสมุทรปราการ โดยได้ออกเป็นประกาศกระทรวงฯ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2538 เป็นต้นไป ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจภาคอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นยังมีสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมชะลอตัวลง เช่น การส่งเสริมของรัฐบาลที่ให้กระจายออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ หรือการปรับอัตราค่าจ้างแรงงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จึงมีการย้ายฐานการผลิตไปยังแหล่งอื่น ๆ ที่มีต้นทุนแรงงานถูกกว่า นอกจากนี้ปัญหามลภาวะ ปัญหาที่ดินมีราคาแพง การคมนาคมขนส่ง และการบริการสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ ที่จำกัดทรุดโทรมและกระจายไปให้ไม่ทั่วถึง ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้การลงทุนภาคอุตสาหกรรมลดลง ดังนั้นเมื่อภาคอุตสาหกรรมมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงในอัตราที่ลดลง ก็จะส่งผลกระทบต่อสาขาการผลิตอื่น ๆ โดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการค้า ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับภาคอุตสาหกรรม

การลงทุนภาคอุตสาหกรรม ขณะนี้จังหวัดสมุทรปราการมีกฎหมายห้ามการลงทุนหรือขยายกิจการที่เป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภาวะการลงทุนจึงชะลอตัว แต่ถ้าสามารถเปิดโครงการสนามบินพาณิชย์นานาชาติแห่งที่สองของประเทศ ที่สนามบินสุวรรณภูมิได้ตามที่รัฐบาลหรือฟื้นความเจริญก้าวหน้าในอนาคตจะสามารถเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งทางอากาศนานาชาติที่สมบูรณ์เนื่องจากมีความพร้อมหลายประการ แต่จะต้องแก้ไขปัญหาด้านการจราจรที่ยังไม่คล่องตัวในช่วงเวลาเร่งด่วน อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับกรุงเทพมหานครและเชียงใหม่ รวมทั้งต้องเร่งรัดพัฒนาการสื่อสาร โทรคมนาคม สาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการและสามารถรองรับความเจริญก้าวหน้าที่จะตามมาพร้อมกับสนามบินพาณิชย์นานาชาติแห่งที่สองและเตรียมความพร้อมของแรงงานที่จะเข้าสู่สถานประกอบการดังกล่าว ที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้น ๆ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ. 2543 : 60)

จากสภาพการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่วนด้านตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการจาก สภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำให้สถานประกอบการรับคนงานน้อยลง เนื่องจากขาดสภาพคล่อง ทางด้านการเงินสถานประกอบการต้องคัดเลือกผู้ที่เข้ามาทำงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทำให้ ผู้จบการศึกษาใหม่เกิดการแข่งขันอย่างมากกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต

สภาพดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียน-นักศึกษา ซึ่งเป็น สถานศึกษาเอกชนที่ผลิตกำลังคน ประเภทช่างอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ จึงสนใจ ที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จาก โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาจะได้นำมาปรับปรุงวิธีการ จัดการเรียนการสอน กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงหลักสูตรเนื้อหาเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามที่ สถานประกอบการต้องการ

ความก้าวหน้าในด้านการค้าและการลงทุนของจังหวัด

ภาคการค้าและการลงทุนของจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาจากสถิติการจัดตั้งศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า 13 แห่ง ตลาดสด/ตลาดการค้า 23 แห่ง คลังสินค้า 23 แห่ง ไซโล 11 แห่ง ห้องเย็น 19 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ 124 สาขา ธุรกิจประกันภัย 19 ราย และโรงงานอุตสาหกรรม 4,623 โรงงานที่ดีมากเป็นอันดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร และมีรายได้จากภาคนี้ถึงร้อยละ 59.95 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GDP.) แต่หากดูสถิติการจดทะเบียน 2542 ปรากฏว่าเพิ่มขึ้น ยกเว้นทะเบียนพาณิชย์ที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2541 คือ ทะเบียนพาณิชย์ลดลง 976 ราย หรือ ลดลงร้อยละ 59.80 ส่วน การจดทะเบียนประเภทนิติบุคคล คือ บริษัทจำกัด เพิ่มขึ้น 161 ราย หรือ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 32.07 และห้างหุ้นส่วนจำกัด เพิ่มขึ้น 93 ราย หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 70.99

ด้านอุตสาหกรรม ขณะนี้มีโรงงานประมาณ 5000 แห่ง ประเภทอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรม ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเหล็ก อาหาร เครื่องดื่ม อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ไม้ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น และอุตสาหกรรมอื่น ๆ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ. 2543 : 65)

การจ้างงาน

จำนวนของผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป) ตามทะเบียนราษฎรรวม จำนวน 576,859 คน ซึ่งอาชีพสำคัญของประชากรในจังหวัดสมุทรปราการ แยกได้ดังนี้

- ด้านอุตสาหกรรม (รวมการค้าส่งและค้าปลีก)
- รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม
- ด้านการเกษตร

- การประมง
- รับจ้างทั่วไป

โดยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม การค้าส่งและค้าปลีก ซึ่งจากจำนวนสถานประกอบการ 8,283 แห่ง จะมีจำนวนลูกจ้างประมาณ 538,206 คน (ทั้งแรงงานท้องถิ่นและแรงงานที่อพยพมาจากต่างจังหวัด) ส่วนการประกอบอาชีพในทางเกษตรกรรมมีประมาณร้อยละ 4.80 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ. 2543 : 70)

สภาพการจ้างงาน

1. การจ้างงานตามฤดูกาล ส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในกิจกรรมประเภทผลิตอาหารกระป๋องต่าง ๆ ซึ่งมักจะจ้างงานในช่วงที่มีวัตถุดิบมาก จำเป็นต้องเร่งผลิตสินค้า เนื่องจากสินค้าประเภทอาหารไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน
2. การว่างงาน เนื่องจากเป็นช่วงเศรษฐกิจขยายตัวทำให้อัตราการว่างงานมีจำนวนน้อยลงส่วนที่ยังคงเหลืออยู่มักจะเป็นแรงงานจำพวกเลิกงาน หรือสถานที่ทำงาน หรือแรงงานที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามความต้องการของนายจ้าง
3. การจ่ายค่าจ้างแรงงาน ตามอัตราเฉลี่ยการจ้างงานสำหรับบรรจุใหม่มักจะจ่ายค่าแรงตามวุฒิของผู้สมัคร สำหรับค่าแรงงานขั้นต่ำของจังหวัดสมุทรปราการ 162 บาท/วัน

2.6 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

จากแนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้ใช้แรงงานที่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการต้องการนั้น นำมาเป็นแนวความคิดในการกำหนดกรอบของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการดังนี้คือ

2.6.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นกำลังคนระดับกลาง ถึงในระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน หรือระดับปฏิบัติ นั้นหมายถึง การปลูกฝังการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติเองได้ และในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการได้ เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุม ติดตาม ประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่

ยอมรับ พร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะพึงมีคือ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2538 : 121) ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้ วุฒิต่างทางการศึกษาเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถของแต่ละคน งานบางอย่างต้องใช้ความรู้พิเศษ ระดับการศึกษาและการอบรมในด้านนั้น โดยเฉพาะจึงเป็นเครื่องวัดได้

ประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 16) จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดได้ระบุคุณสมบัติ ของลูกจ้างหรือพนักงานที่ต้องการคะแนนเฉลี่ยต้องได้ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน

โกวิท วรพิพัฒน์ (2529 : 21) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องว่า “การฝึกการเรียนด้านอาชีวศึกษาน่าจะเน้นให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพให้รู้จักตนเองรู้จักสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม รู้ในแง่วิชาการ การวิเคราะห์วิจัย ขณะเดียวกันที่กล่าวมานี้ก็ตรงกับที่ รัชนี สาขโรจน์ (2527 : 494) ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า การสอนนักเรียนนักศึกษานั้นจะต้องสอนให้ “เป็นคนที่คิดและวิจารณ์เป็น ใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเพื่อการตัดสินใจอย่างถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ด้วยเหตุที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะด้านวิชาชีพเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ดังนั้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านวิชาการของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจที่ดี สามารถแก้ปัญหาได้ดี มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่ง ดังนั้นคุณลักษณะด้านวิชาชีพควรประกอบด้วย มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยีจากคุณลักษณะดังกล่าวจะสอดคล้องกัน Magnuson (2533 : 36) ได้กล่าวถึงความสามารถทางวิชาชีพ มีดังนี้

1. มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
2. มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
6. เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือและมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
7. มีความสนใจบุคคลอื่น
8. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
9. รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
10. รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ด้วยเหตุที่การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ การให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ จะต้องพิจารณาจากปัจจัย คือ ระบบการศึกษาที่จะผลิตคนออกมาจะต้องแปรเปลี่ยนด้วย กรมอาชีวศึกษา โดยกองแผนงาน ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจในเรื่อง “คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ” จากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ระบุคุณสมบัติของลูกจ้างหรือพนักงานที่ต้องการแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

คุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแหล่งเน้นเป็นพิเศษว่าจะเน้นเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน ที่สำคัญมากประการหนึ่งที่นายจ้างระบุค่อนข้างเด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียนโดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่ใช่ว่าจะทำงานดีเสมอไป ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษคือ เรื่องจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้มีหลายลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ดีถูกต้องต่องานตลอดจนคุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัวทำงานกับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ การมีความรู้ทางวิชาการนั้นไม่เพียงแต่รู้ภาคทฤษฎี แต่จะต้องมีความรู้ในทางปฏิบัติจริงมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้ เครื่องมือ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย สามารถจะใช้อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถเกิดแนวความคิดในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานที่รับผิดชอบ ซึ่งก็ตรงกับที่บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 11) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความ เชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จึงมีความเข้าใจ สามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์เกิดความรู้ต่าง ๆ ในสาขาที่เรียนและสร้างความมั่นใจจนสามารถ

นำไปใช้ในชีวิตจริงได้ สิทธิ สายหล้า (2530 : 80) ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้าง ที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาพอสรุปได้ดังนี้

1. ความขยันหมั่นเพียรดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความขยันหมั่นเพียร ในการปฏิบัติงานของตนอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นคนเอาใจจริงเอางังในเวลาทำงาน ตั้งใจทำงานให้เสร็จโดยไม่ชักช้า อีตอาด ไม่ปล่อยเวลาให้สิ้นเปลืองไปโดยไม่ได้ทำงานให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นหรือผู้บังคับบัญชาคอยติดตามหรือกระตุ้นเตือน ทั้งงานที่ปฏิบัติเป็นผลนั้น ต้องมีปริมาณมากเพียงพอ เป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์กรหรือเกินกว่านั้น การมาทำงานเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

2. มีผลงานที่มีคุณภาพดี ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอแต่จะมีความขยันหมั่นเพียร สามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ปริมาณตามมาตรฐานหรือเกินกว่านั้น งานที่พนักงานปฏิบัติได้ผลสำเร็จออกมาด้วยความรวดเร็ว นั้นยังจะต้องมีคุณภาพดีอีกด้วย การพิจารณาเรื่องคุณภาพนั้นดูได้จากผลงานดี ย่อมพยายามไม่ให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ไม่มีความสะเพร่าหรือผลอเรือ และไม่จำเป็นต้องให้ผู้อื่น หรือผู้บังคับบัญชามาคอยตรวจสอบผลงาน

3. มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบงานต่อตนเองต่อเพื่อนร่วมงาน อันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ และด้านความผูกพัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพด้านมนุษย์สัมพันธ์และด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง “ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 78) ได้สรุปคุณสมบัติทางวิชาชีพและวิชาการไว้ดังนี้

คุณสมบัติทางวิชาชีพและวิชาการ ส่วนใหญ่มีความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาดีมากและมีเกินความต้องการของหน่วยงาน เพราะผู้จบ ปวส. มีความรู้จากการเรียนหลายอย่าง ความรู้ในเชิงทฤษฎีจึงมีเกินความต้องการของหน่วยงาน สิ่งที่ขาดอยู่คือด้านทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพที่ได้จากการฝึกปฏิบัติงานจริง หัวหน้าหน่วยงานเหล่านี้มีความเห็นว่า เวลาที่ใช้ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษามีน้อยเกินไปที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและประสบการณ์และทักษะวิชาชีพ ทั้งในการจัดส่งผู้เรียนไปฝึกปฏิบัติตามหน่วยงานต่าง ๆ ก็มักปรากฏว่า สภาพงานที่ทำในหน่วยงานที่ไปฝึกกับสาขาวิชาที่เรียนของผู้ไปฝึกมักจะไม่ตรงกัน เช่น พวกเรียนช่างยนต์แต่ต้องไปฝึกงานในหน่วยงานเกี่ยวกับโทรคมนาคม เป็นต้น สภาพเช่นนี้ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ประสบการณ์และทักษะวิชาชีพในสาขาที่ตนเรียนเพิ่มขึ้น หากสถานศึกษาให้ความสำคัญและแก้ไขปัญหานี้ได้ก็จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางทฤษฎีและทักษะทางวิชาชีพอย่างเพียงพอและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานยิ่งขึ้น

2.6.2 ด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุชา จันทร์เอม (2517 : 79) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นตัวบุคคลและวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรมไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้นจะต้องดีหรือไม่ผิดหรือถูก

เดโช สวานานนท์ (2519 : 118) ได้สรุปความหมายของคำว่าบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของอาการตอบสนองต่าง ๆ ของร่างกาย และเป็นการพัฒนาในระยะยาว มีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ Hilgard (1962 : 447) กล่าวว่าบุคลิกภาพ คือ แบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามฉบับของแต่ละบุคคล ส่วน Dimkmeyer (1967 : 309-310) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีความหมายครอบคลุมถึงสภาพทุกอย่าง อันประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่ความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสามารถถึงบุคลิกภาพมีความหมายครอบคลุมถึงสถานะที่บุคคลเป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งที่หวังไว้ในอนาคต ที่สำคัญคือ บุคลิกนั้นครอบคลุมถึงวิธีการที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งการมีปฏิกิริยาโต้ตอบที่เขาต้องเผชิญด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การปรับตัวของแต่ละบุคคลในการเผชิญปัญหาหรือคับข้องใจที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ของชีวิต นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุคคลด้วยสำหรับ Mc Connell (1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลแสดงออก เพื่อนำมาใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ ทักษะ ทักษะ อารมณ์ ความสามารถด้านต่าง ๆ และเชาวน์ปัญญา อีกทั้ง Morgan (1979 : 652) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบที่แตกต่างกันออกไปของพฤติกรรม และความคิดซึ่งเป็นคุณลักษณะประจำของแต่ละบุคคลสอดคล้องกับ Morris (1979 : 618) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบลักษณะต่าง ๆ ประจำตัวของบุคคลที่เกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิดและทัศนคติ

Brolin (1994 : 632-633) ได้กล่าวถึงอาชีพศึกษาหรือการศึกษาเพื่ออาชีพนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่าการทำงานไม่ว่าจะได้รับความตอบแทนหรือไม่ได้รับความตอบแทนเป็นความต้องการที่สำคัญทางจิตวิทยาและทางเศรษฐกิจของบุคคลเกือบทุกคน ดังนั้นการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการทำงานอย่างเพียงพอ จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียนทุกคน ซึ่งมีทฤษฎีหรือตัวแบบเกี่ยวกับอาชีพดังนี้

1. ทฤษฎีของการปรับตัวในการทำงานของ เฮเชนสัน (Hershenson's Theory of Work Adjustment)

ทฤษฎีของการปรับตัวในการทำงานนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนชีวิต ทฤษฎีประกอบด้วย 3 มิติ ดังนี้

1.1 บุคลิกภาพในการทำงาน (Work Personality) ประกอบด้วยมโนภาพแห่งตนของบุคคลในฐานะผู้ทำงาน และระบบแรงจูงใจของบุคคลเพื่อที่จะทำงาน

1.2 สมรรถภาพในการทำงาน (Work Competencies) ประกอบด้วยนิสัยการทำงาน ของบุคคล ทักษะทางกายและทางจิตใจที่ใช้เพื่อการทำงาน และทักษะระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

1.3 ความพอใจในการทำงาน (Work Goals) ซึ่งสะท้อนจุดมุ่งหมายในการทำงานของบุคคลในแต่ละช่วงระยะเวลา

มิติทั้งสามจะเกิดขึ้นเรียงตามลำดับกัน โดยที่บุคลิกภาพในการทำงานจะพัฒนาขึ้นก่อนในวัยเด็กโดยได้รับอิทธิพลจากครอบครัว สมรรถภาพในการทำงาน จะเกิดขึ้นตามมาในระหว่างที่เป็นนักเรียน และเป้าหมายในการทำงานจะแปรเปลี่ยนไปตามเวลาโดยได้รับอิทธิพลจากเพื่อนและบุคคลอื่น ในขณะที่เตรียมตัวที่จะออกจากโรงเรียนไปสู่โลกของการทำงาน

การปรับตัวในการทำงาน (Work Adjustment) เป็นกระบวนการที่เป็นพลวัต คือ เคลื่อนไหวอยู่เสมอ และเกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงในแต่ละมิติของมิติทั้งสาม การปรับตัวในการทำงาน มี 3 องค์ประกอบ คือ

1. การปฏิบัติภารกิจ (Task Performance) เชื่อมโยงกับมิติสมรรถภาพในการทำงาน
2. พฤติกรรมบทบาทในการทำงาน (Work Role Behavior) เชื่อมโยงกับมิติบุคลิกภาพในการทำงาน
3. ความพอใจในการทำงาน (Work Satisfaction) เชื่อมโยงกับมิติเป้าหมายในการทำงาน

บุญส่ง นิลแก้ว (2521 : 1) ให้ความเห็นว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เด่นประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายด้าน เช่น ประสบการณ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประสมประสานรวมกันเป็นพฤติกรรม ระบบที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลซึ่งคล้ายคลึงกับทักษะของวิชา เทพยา (2520 : 1) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยามารยาท ลักษณะนิสัย และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 305) ได้อธิบายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยจำเพาะนอกจากนั้น ชำรง บัวศรี (2527 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของคนไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตา สัดส่วน สีผิวของร่างกายแล้ว พวกนั้นจะเกิดจากการฝึกฝนอบรมการเรียนรู้ และจากประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าบุคลิกภาพหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นบุคคล ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งภายนอกและภายในร่างกาย ได้แก่ ลักษณะทางกาย อารมณ์

ความสามารถ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลด้วยอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และประสบการณ์

ในการประกอบอาชีพความสำเร็จหรือล้มเหลว ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับ บุคลิกภาพ เป็นสำคัญ ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรจะให้ความสนใจเรื่องบุคลิกภาพอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพจะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัว และการอยู่ร่วมในสังคม บุคลิกภาพจะเป็นลักษณะอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี ดังเช่น อภา ภมรบุตร (2524 : 1-15) ได้ให้ความเห็นว่าบุคลิกภาพที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีสุขภาพร่างกายดี
2. มีความประพฤติดี
3. มีความสามารถแสดงออกซึ่งความคิด
4. มีอารมณ์ที่มั่นคง
5. มีความกระตือรือร้น
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. แต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้คล้าย ๆ กับ สุภางค์ แสงวนิช (2528 : 37-45) กล่าวถึง บุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย

1. สุขภาพอนามัยดี
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สุภาพ วาจาไพเราะ
5. สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง
6. เป็นคนเปิดเผย

บุคลิกภาพที่ดีดังกล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่ามิคุณลักษณะที่เหมือนกันคล้ายคลึงกัน เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่แตกต่างจากที่รัชนี ลาซโรจน์ (2527 : 293-294) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพที่ดีนั้นจะต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีสุขภาพอนามัยดี และรับผิดชอบต่อสุขภาพอนามัยของผู้อื่นเข้าใจและซาบซึ้งในการมีและการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกิริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยน วาจาไพเราะ และมีท่าทางที่สง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

มีสุขภาพจิตดีมีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยา วาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย อารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็งอดทน

อย่างไรก็ดี ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีแล้ว ยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดีด้วย ทั้งนี้ เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สามารถร่วมงานกับหน่วยงานและเพื่อน ร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดียิ่ง ทำให้เป็นที่ชื่นชอบ ศรัทธา และยอมรับ ของบุคคลอื่น

2.6.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ

มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรมไว้หลายท่านที่น่าสนใจมีดังนี้ Good (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม ดังนี้

1. คุณธรรมหมายถึงความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ทำงานเคยชิน
2. คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

กีรติ บุญเจือ (2519 : 82) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติดี อย่างใดอย่างหนึ่ง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม ถูกต้องตรงข้ามกับกิเลส และสงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524 : 10) กล่าวไว้คล้ายคลึงกันว่า คุณธรรมหมายถึง ความงาม ความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่า การทำดีเป็นที่ยอมรับของสังคม และพจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530 (2531 : 116) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงาม ความดี ส่วนจริยธรรมจรรยาบรรณคือ การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า คุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณหมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่ได้แสดงออกแต่สิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำ ที่ประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นและต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งหลักจริยธรรมและคุณธรรมนี้ จะต้องประกอบกันทั้งความรู้ทางจิตใจและการปฏิบัติทางกาย

รุ่งทิวา จักร์กร (2526 : 150) กล่าวว่า คุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจนั้น ประกอบด้วย

1. ความยุติธรรม
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความจงรักภักดี
4. สุภาพวาจาไพเราะ
5. ความมีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม
6. เป็นคนเปิดเผย

นอกจากนี้ กนก จักรกร (2521 : 5) ได้กล่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรมไว้ดังนี้

1. ไม่เบียดเบียนประทุษร้ายต่อคนและสัตว์
2. มีเมตตากรุณา
3. ไม่เห็นแก่ได้ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
4. ไม่พูดปด ไม่ยุยงให้แตกร้าง ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดเหลวไหล
5. มีความประพฤติดีในด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัวและทางเพศ
6. เว้นสิ่งเสพติดมีสติสัมปชัญญะ
7. มีความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
8. มีความอดทน อดกลั้น
9. มีความกตัญญูกตเวทิต
10. มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำจิตใจให้ผ่องใส
11. ละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส
12. เชื้อกฏแห่งกรรม เช่น ทำดี ได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว

นิยะดา ชูณหวงค์ (2536 : 4) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจทางด้านจริยธรรมไว้ดังนี้

1. หลักอรรถประโยชน์หลักนี้กล่าวว่า การตัดสินใจที่มีจริยธรรมจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาถึงว่าการตัดสินใจครั้งหนึ่งจะกระทบบุคคลต่าง ๆ อย่างไรจะเลือกแนวทางอย่างไรที่จะทำให้เกิดความพอใจมากที่สุด
  2. หลักปัจเจกบุคคล คือการตัดสินใจที่ทำให้บุคคลแต่ละคนได้ผลประโยชน์มากที่สุดในระยะยาว ซึ่งการตัดสินใจก็คือ ต้องเลือกเฉพาะพฤติกรรมที่ดีเท่านั้น ถ้าเลือกทางเลือกที่ไม่ดีก็อาจจะอยู่ในวงการอุตสาหกรรมไม่ได้ เช่น การค้ากำไรเกินควรก็จะจำหน่ายสินค้าได้ยาก แต่ถ้าเอากำไรพอสมควรก็จะขายได้ในระยะยาว
  3. หลักการรับผิดชอบชั่วดีเป็นเกณฑ์การตัดสินใจ แนวคิดทางด้านจริยธรรมอาศัยคุณยพินิจส่วนบุคคลในการตัดสินใจว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดใช้วิจารณ์ญาณของตนเอง อนึ่งทุกคนมีสิทธิในเรื่องต่าง ๆ เช่น สิทธิในเรื่องการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการพูด สิทธิในการดำรงชีวิต เป็นต้น
- ดังนั้นการกระทำจะต้องคำนึงถึงสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลอื่นที่พึงมีด้วยเช่นกัน ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

1. หลักความชอบธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม โดยหลักเกณฑ์นี้เป็นการกระทำอย่าง เสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลในองค์กร บุคคลที่ทำผิดเหมือนกันลงโทษเหมือนกัน ได้รับรางวัลเท่าเทียมกัน

การศึกษาคุณธรรม พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณเป็นคุณลักษณะประจำ เพราะคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเองและต่อสังคมในปัจจุบัน ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติ อย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องมีจริยธรรมคุณธรรมจรรยาบรรณควบคู่ด้วย และฝึกคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัว ที่จะต้องมี ขาดไม่ได้ อันเป็นผลต่อความสำเร็จทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของหน่วยงาน มีความอดทนเป็นผู้ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มีน้ำใจ มีเหตุมีผลเป็นสังขธรรม สร้างสรรค์ และรักษา สภาพแวดล้อมของหน่วยงานและสังคม

2.6.4 ด้านทักษะจำเป็น

ทักษะความจำเป็นของผู้จบอาชีวศึกษา หมายถึง ความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ และนำไปใช้ได้ในการทำงานให้ได้มาตรฐานของงานที่ฝึกฝนมา หรือลักษณะความรู้ความสามารถ พฤติกรรม และทักษะที่สามารถคาดคะเนได้ตามความต้องการ เพื่อที่จะใช้ในการทำงานตาม ตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จ (Good. 1973 : 84) การมีความรู้ทางวิชาชีพไม่เพียงแต่เป็นการรู้ทฤษฎี แต่จะต้องมีความรู้ทางปฏิบัติจริงมีความรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยสามารถที่จะใช้เครื่องมือ เหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถให้เกิดแนวคิด ในการพัฒนาทักษะจำเป็น ของตนให้ก้าวหน้า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานที่รับผิดชอบ ต้องหมั่นฝึกฝนทักษะให้มีความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติจริงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จึงมีความเข้าใจสามารถ สรุปเป็นกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสาขาที่เรียนและสร้างความมั่นใจในการนำไปใช้ในชีวิตจริง (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2531 : 11)

คล็องจ็องกับความคิดของ โพรสเซอร์ (อ้างในสวัสต์ อุดมโกชนัน. 2540 : 40) ที่กล่าวถึง อาชีวศึกษานั้นถ้าจะจัดต้องจัดให้ตีจะต้องลงทุนสูงก็ต้องยอม หากจัดไปครึ่ง ๆ กลาง ๆ แล้ว ก็ไม่สมควรจะเรียกว่าเป็นอาชีวศึกษาเพราะผู้เรียนจากระบบอาชีวศึกษาที่ไม่สมบูรณ์เช่นนี้ จะไม่สามารถจบออกไปทำงานได้ รังแต่จะเป็นการสูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ การจัด อาชีวศึกษาจะต้องไม่มีการต่อรองหรือประนีประนอม รับเอาค่าใช้จ่ายรายหัวที่ไม่เต็มเม็ด เต็มหน่วยไปทำการฝึกนักศึกษา หากจัดให้สมบูรณ์ไม่ได้ ก็ควรจะนำไปเรียนเป็นรายวิชาเลือก ในสายสามัญศึกษาเสียจะดีกว่า

ในกรณีของการจัดบรรยากาศของสถานศึกษา นักปรัชญาทั้ง 2 ท่าน ต่างเห็นพ้องกันว่า ยิ่งจัดสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงาน

ให้ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริงในโรงงานอุตสาหกรรมมากเท่าไร นักศึกษาก็จะได้เรียนรู้จากสภาพจริงมากเท่านั้น เมื่อออกไปทำงานก็ไม่ต้องปรับตัวมาก สถานศึกษาจะต้องจัดระบบงานฝึกให้มีลักษณะเดียวกับการทำงานจริงในโรงงาน ที่มีการตอกบัตรลงเวลา มีการมอบหมายภาระหน้าที่ให้รับผิดชอบ มีการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และตัวโรงงานตามกำหนดเวลา มีการหยุดพัก และเข้าปฏิบัติงานตามคาบและกะ นอกจากนั้นการพัฒนาทัศนียภาพให้เป็นพนักงานที่ดีในระหว่างการฝึกก็เป็นเรื่องที่ครูโรงงาน จะต้องเป็นผู้ลงมือ สร้างวินัยให้กับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ

พินชุตตา ทินากร ณ อยุธยา (2000 : 1-10) การเลือกและการสรรหาพนักงานเข้าทำงาน ทักษะที่ต้องการในการปฏิบัติงาน ทักษะอะไรที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ เขาถามเกี่ยวกับคนงานที่เข้าทำงานใหม่ ระดับต่าง ๆ ของคนงาน รายได้จากการทำงาน ระดับของทักษะไม่สัมพันธ์กับการได้รับค่าตอบแทน แต่ละโรงงานก็จะทำตามมาตรฐานของตนเอง ไม่มีมาตรฐานจากส่วนกลางให้สถานประกอบการถือปฏิบัติ โดยไม่ต้องอ้างถึงชนิดของโรงงานไม่ว่าจะเป็นโรงงานชนิดใด ทักษะของการทำงาน การทำงานเป็นทีม การติดต่อสื่อสาร ความร่วมมือที่พนักงานมีต่อกันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้ามาทำงานของพนักงานใหม่ ดังนั้น ทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะวิชาชีพและวิชาเอก

การทำงานเป็นทีม หลายอาชีพซึ่งไม่ต้องการทักษะอาชีพสูง ถ้าเปรียบเทียบองค์การการเงินและบริษัทประกันภัย โรงงานทอผ้าแล้วต้องการทักษะวิชาชีพไม่เหมือนกัน โรงงานทอผ้าและโรงงานประกอบรถยนต์ มีความต้องการทักษะวิชาชีพต่ำกว่าบริษัทการเงินและประกันภัย

จากผลการสำรวจ พบว่า ระดับงานที่สูงเท่าไรก็ต้องการทักษะงานที่สูงและต้องการความสามารถอื่น ๆ เช่น การติดต่อสื่อสารกับคนอื่น ๆ ขณะเดียวกันก็ต้องการทำงานเป็นอิสระ ความสามารถในการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานเป็นทีมในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ การมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ข้อเสนอแนะ ความพึงพอใจของพนักงาน คือการทำงานในระยะหนึ่งแล้วต้องเปลี่ยนงาน เพื่อไม่ให้เบื่องาน การทำงานซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่ได้ส่งผลดี ถ้าให้ทำงานนาน ๆ จะทำให้การทำงานด้อยประสิทธิภาพลง การทำงานเป็นทีมถือเป็นเรื่องสำคัญ และการใช้คอมพิวเตอร์ให้ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

World Bank (2000 : 31) ได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาของไทยที่จะเข้าสู่สถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการต้องการมีความต้องการตามลำดับดังนี้คือ

1. นิสัยการทำงาน การแสดงออกต่อการทำงาน การตรงต่อเวลา ความพยายาม และความกระตือรือร้น
2. ความพยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
3. ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือทำงานเป็นทีม
4. อาชีพและทักษะการทำงาน
5. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
6. ทักษะในการอ่าน
7. ทักษะฝีมือ
8. ทักษะในการเขียน
9. ทักษะในการแก้ปัญหา
10. มีลักษณะการเป็นผู้นำ

11. มีความสามารถในการตัดสินใจ 12. มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ 13. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 14. มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ 15. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์

Ruth Elaine Mears free (1948 : 3040 A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้างที่เข้าห้องทดลองปฏิบัติงานประจำห้องปฏิบัติการและลูกจ้างที่จบการศึกษาอาชีวศึกษา และที่ผ่านการฝึกงานอาชีพมาแล้วโดยศึกษาจากนายจ้างของลูกจ้างที่จบการศึกษาอาชีวศึกษา 121 คน และนายจ้างของลูกจ้างที่ทดลองปฏิบัติการจำนวน 64 คน ผลการวิจัยพบว่านายจ้างทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ต่อลูกจ้างทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นยังพบ อีกว่า คุณสมบัติที่สำคัญของลูกจ้างตามการรับรู้ของนายจ้างคือ

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
2. มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
3. มีความรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี
4. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร
5. มีทักษะในการอ่านและตีความหมายคำชี้แจงและเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับ

การปฏิบัติงาน

6. มีทักษะในการคำนวณ
7. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น
8. มีเจตคติดีต่องานที่ตนปฏิบัติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
  - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการนั้น ๆ จำนวน 5,000 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนสถานประกอบการโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานประกอบการจำนวน 357 แห่ง เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมมีส่วนที่เหมาะสมยอมรับได้ ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามประเภทของอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้ปรับสัดส่วนดังนี้

อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ใช้ร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และร้อยละ 10 ของอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป นอกนั้นที่เหลือเป็นอุตสาหกรรมหนักทั้งนี้เมื่อเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่กำหนดแล้วจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดในตารางของ Krejcie & Morgan คือ 357 แห่ง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยเก็บข้อมูลจาก ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 714 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (สถานประกอบการ)			
	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงงาน	จำนวนคน	โรงงาน	จำนวนคน
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	1,200	2,400	120	240
อุตสาหกรรมหนัก	3,500	7,000	177	354
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	300	600	60	120
รวม	5,000	10,000	357	714

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ 2. ด้านบุคลิกภาพ 3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และ 4. ด้านทักษะจำเป็น รวมทั้งหมด 38 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการมาก
- 3 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีต่างๆ จากบทความเอกสารตำราและผลการวิจัยของ เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) เกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการเลือกเข้าทำงานของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง งานวิจัยของ ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาช่างกลโรงงาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ (มังกร ทรัพย์. 2536 : 156) และการศึกษาวิจัยคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาของไทยที่จะเข้าสู่สถานประกอบการ วิจัยโดย World Bank (2000 : 31)

2. นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามฉบับร่างแล้วนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบร่างของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของสำนวนภาษา 6 ท่าน ดังนี้

1. ศ.พินเอก (พิเศษ) ดร.ยอด พึ่งละอ	ผู้จัดการ โรงเรียนชำนาญเทคโนโลยี
2. ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์	อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. นางอภิถัญ เลิศวาสนา	วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ
4. นางสาววรรณพร ศิริพละ	ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
5. นายมณฑิธร บุญอยู่	ผู้จัดการฝ่ายผลิต บริษัท นำง่ายสง จำกัด
6. นพ.มานพ เปี่ยมกุลวานิช	กรรมการผู้จัดการบริษัททรัพย์สกุล

4. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้วจึงนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยวิธี สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวม 0.87 และค่าความเชื่อมั่นรายด้านได้ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ 0.84 ด้านบุคลิกภาพ 0.83 ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ 0.82 และด้านทักษะจำเป็น 0.84 จึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. บัณฑิตขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงสถานประกอบการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังที่กำหนดไว้

2. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองจำนวนหนึ่งและทางไปรษณีย์อีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งสิ้น 714 ฉบับ พร้อมกับกำหนดวันส่งกลับคืน

3. ในการรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนภายใน 2 สัปดาห์ เมื่อยังไม่ได้รับ ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ขอความร่วมมือและติดตามผล ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 714 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus)

2. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ

3. แบบสอบถามตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการใน 4 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยทำเป็นรายชื่อเฉพาะด้านและรวมทุกด้านและนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมกับคำอธิบายประกอบ

4. การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยมีเกณฑ์กำหนดช่วงของค่าคะแนนเฉลี่ย คุณลักษณะตามความต้องการของสถานประกอบการ กำหนดดังนี้

4.50 -5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 -4.49 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการอยู่ในระดับมาก

2.50 -3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 -2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการอยู่ในระดับน้อย

1.00 -1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการใน 4 ด้าน จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ โดยวิธี F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe'

6. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ความถี่ ร้อยละ

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบโดยใช้ F-test ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการใน 4 ด้าน และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์และข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายทั้งหมด 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการใน 4 ด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการคือ อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปอุตสาหกรรมหนัก และอุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง

ตอนที่ 4 สรุปผลแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้วิธีเรียงแต่ละด้านตามลำดับ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ คือ ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ประเภทของสถานประกอบการ โดยเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	357	50.00
หัวหน้างาน	357	50.00
รวม	714	100.00
2. เพศ		
ชาย	527	73.80
หญิง	187	26.20
รวม	714	100.00
3. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	215	30.10
30 – 40 ปี	375	52.50
สูงกว่า 40 ปี	124	17.40
รวม	714	100.00
4. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	340	47.61
ปริญญาตรี	331	46.37
สูงกว่าปริญญาตรี	43	6.02
รวม	714	100.00
5. ระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 5 ปี	235	32.90
5 – 10 ปี	310	43.40
สูงกว่า 10 ปี	169	23.70
รวม	714	100.00
6. ประเภทสถานประกอบการ		
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	240	33.61
อุตสาหกรรมหนัก	354	49.58
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	120	16.81
รวม	714	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบุคคลจำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และตำแหน่งหัวหน้างานจำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 527 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 ที่เหลือเป็นเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมามีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 และมีอายุสูงกว่า 40 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 รองลงมามีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40 และและมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คนคิดเป็นร้อยละ 23.70 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งมาแล้ว 5 – 10 ปี จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 และดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 ที่เหลือดำรงตำแหน่งสูงกว่า 10 ปี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในอุตสาหกรรมหนัก จำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 49.58 รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 33.61 และ อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 16.18 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน ดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	คุณลักษณะ	n = 714		ระดับความต้องการ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	4.14	0.55	มาก	4
2	บุคลิกภาพ	4.22	0.49	มาก	2
3	คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ	4.36	0.45	มาก	1
4	ทักษะจำเป็น	4.17	0.55	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม		4.23	0.44	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะจำเป็น และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.36, 4.22, 4.17$ และ 4.14) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวข้องกับ
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ข้อ	คุณลักษณะ	n = 714		ระดับ ความต้องการ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.5	0.71	มากที่สุด	1
2	เป็นผู้ที่ใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ	4.38	0.69	มาก	2
3	ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ	4.36	0.74	มาก	3
4	ติดตามความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเทคโนโลยี อย่างต่อเนื่อง	4.08	0.85	มาก	7
5	มีความสามารถในการรับรู้ตลอดจนเผยแพร่ความรู้	4.19	0.77	มาก	5
6	มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร	3.84	0.99	มาก	11
7	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.29	0.75	มาก	4
8	มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์	4.01	0.91	มาก	9
9	มีความสามารถในการวางแผนงาน	4.15	0.80	มาก	6
10	มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ	4.07	0.83	มาก	8
11	มีความรู้ทางคณิตศาสตร์	3.88	0.88	มาก	10
ค่าเฉลี่ยรวม		4.14	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อ 1 มีความรู้พื้นฐาน ตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีความรู้ พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$) เป็นผู้ที่ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.37$) ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.36$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ ลำดับสุดท้ายคือ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 4.01$) มีความรู้ทางคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.88$) และมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวข้องกับ
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	คุณลักษณะ	n = 714		ระดับ ความต้องการ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีลักษณะท่าทางที่ดี	4.03	0.78	มาก	10
2	มีความประพฤติดี พุดจาสุภาพ	4.20	0.72	มาก	6
3	มีการแต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.11	0.73	มาก	9
4	มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ดี	4.29	0.67	มาก	4
5	มีอารมณ์ที่มั่นคง มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.16	0.69	มาก	7
6	มีความกระตือรือร้น	4.41	0.66	มาก	1
7	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.33	0.68	มาก	2
8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำ	4.22	0.74	มาก	5
9	มีวิสัยทัศน์	4.16	0.78	มาก	8
10	มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง	4.30	0.72	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม		4.22	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.22$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีความกระตือรือร้น ($\bar{X} = 4.41$) มีมนุษยสัมพันธ์
ที่ดี ($\bar{X} = 4.33$) มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.30$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.16$) มีการแต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ
($\bar{X} = 4.11$) และมีลักษณะท่าทางที่ดี ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวข้องกับ
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ

ข้อ	คุณลักษณะ	n = 714		ระดับ ความต้องการ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในหน่วยงาน จนเป็นที่ไว้วางใจ	4.65	0.60	มากที่สุด	1
2	มีความขยันหมั่นเพียรดี	4.48	0.61	มาก	4
3	มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	4.55	0.67	มากที่สุด	3
4	ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่	4.42	0.66	มาก	6
5	รักษาภาพแวดล้อมของหน่วยงาน	4.31	0.69	มาก	7
6	ตรงต่อเวลา	4.56	0.64	มากที่สุด	2
7	มีการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของหน่วยงาน	4.45	0.66	มาก	5
8	มีความประพฤติดีถูกต้องตามหลักธรรม ตลอดจนกฎเกณฑ์สังคม	4.17	0.70	มาก	9
9	มีความเสียสละ	4.16	0.68	มาก	8
10	มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ อุทิศตนเพื่อสังคม	3.94	0.76	มาก	10
ค่าเฉลี่ยรวม		4.36	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก
ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีความ
รับผิดชอบต่อนหน้าที่ในหน่วยงานจนเป็นที่ไว้วางใจ ($\bar{X} = 4.65$) มีการตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.56$)
มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ($\bar{X} = 4.55$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีความ
เสียสละ ($\bar{X} = 4.16$) มีความประพฤติดีถูกต้องตามหลักธรรมตลอดจนกฎเกณฑ์สังคม ($\bar{X} = 4.17$)
และมีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์อุทิศตนเพื่อสังคม ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความต้องการและลำดับที่เกี่ยวข้องกับ
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ด้านทักษะจำเป็น

ข้อ	คุณลักษณะ	n = 714		ระดับ ความต้องการ	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีความสามารถทำงานเป็นทีม	4.29	0.70	มาก	2
2	มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร	4.14	0.74	มาก	5
3	มีทักษะในการอ่าน	4.01	0.74	มาก	7
4	มีทักษะในการเขียน	4.10	0.77	มาก	6
5	มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	4.31	0.69	มาก	1
6	มีความสามารถในการตัดสินใจ	4.27	0.69	มาก	3
7	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	4.21	0.73	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม		4.17	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทักษะจำเป็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.17$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
($\bar{X} = 4.31$) มีความสามารถทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.29$) มีความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.27$)
ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
($\bar{X} = 4.14$) มีทักษะในการอ่าน ($\bar{X} = 4.10$) และมีทักษะในการเขียน ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบโดยใช้ค่า F-test ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' โดยเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวม โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา	ประเภทของสถานประกอบการ						F
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป		อุตสาหกรรมหนัก		อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง		
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃	
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	4.17	0.53	4.28	0.54	4.11	0.56	12.17*
2. ด้านบุคลิกภาพ	4.23	0.53	4.32	0.47	4.30	0.58	1.16
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ	4.30	0.47	4.41	0.43	4.47	0.55	3.56*
4. ด้านทักษะจำเป็น	4.21	0.60	4.32	0.48	4.22	0.64	4.45*
ค่าเฉลี่ยรวม	4.23	0.48	4.33	0.42	4.27	0.52	4.96*

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และด้านทักษะจำเป็น ส่วนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านที่แตกต่างทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' ดังตารางที่ 4.8-4.9

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด
สมุทรปราการในภาพรวม โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

ประเภทของสถานประกอบการ		อุตสาหกรรมหนัก (n = 354)	อุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป (n = 240)	อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n = 120)
	$\bar{X}$	4.33	4.23	4.27
อุตสาหกรรมหนัก	4.33		0.10*	
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.23			
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.27			

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน
คือ อุตสาหกรรมหนัก กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด
สมุทรปราการในภาพรวมรายด้าน โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา		อุตสาหกรรม หนัก (n 1 = 354)	อุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป (n 2 = 240)	อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	4.28	4.17	4.11
	อุตสาหกรรมหนัก	4.28	0.11*	0.17*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.17		0.06
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.11		
ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ	$\bar{X}$	4.41	4.30	4.47
	อุตสาหกรรมหนัก	4.41	0.11*	0.06
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.30		0.17*
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.47		
ด้านทักษะจำเป็น	$\bar{X}$	4.32	4.21	4.22
	อุตสาหกรรมหนัก	4.32	0.11*	0.10
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.21		0.01
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.22		

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คู่ที่
แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป และอุตสาหกรรมหนักกับ
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ คู่ที่แตกต่างกันคือ
อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป และอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปกับ
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ส่วนด้านทักษะจำเป็นคู่ที่แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนักและ
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป

ตอนที่ 4 สรุปผลแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้วิธีเรียงแต่ละด้านตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการในด้านต่างๆ

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา	ความถี่
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	<u>143</u>
1. มีความสามารถอ่านแบบงานได้	13
2. สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพมาประยุกต์ใช้งานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	78
3. มีการเสริมสร้างภูมิปัญญาให้สอดคล้องกับวิทยาการใหม่ๆ	11
4. มีความสามารถเฉพาะด้าน	11
5. มีประสบการณ์ฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรม	15
6. มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.75	15
ด้านบุคลิกภาพ	<u>158</u>
1. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	104
2. มีความสามารถพูดต่อหน้าชุมชน	7
3. มีความคล่องแคล่วว่องไว	18
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	10
5. เป็นคนช่างสังเกต	19
ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ	<u>132</u>
1. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน	13
2. ไม่นำความลับของหน่วยงานไปเปิดเผย	45
3. ไม่ติดยาเสพติด	14
4. มีความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา	30
5. มีความเป็นธรรมในการปกครอง	20
6. มีความรักองค์กร	10
ด้านทักษะจำเป็น	<u>161</u>
1. มีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	26
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ ISO	13
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ 5 ส.	12

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา	ความถี่
5. มีความรู้ความสามารถใช้อุปกรณ์สำนักงานได้	10
6. มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือในงานอุตสาหกรรม	69
7. มีความรู้ความสามารถในการเขียนแบบ AUTOCAD ได้	11
8. มีความสามารถจดบันทึกการประชุมได้	10
9. มีความสามารถจัดระบบเอกสารได้	10

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการมากที่สุด คือ ด้านทักษะจำเป็น รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ (ความถี่ 161, 158, 143, 132,) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

สถานประกอบการแต่ละประเภทในจังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการนั้น ๆ จำนวน 5000 แห่ง

5.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 357 แห่ง เทียบสัดส่วนบัญญัติไครยาก็ตามประเภทอุตสาหกรรมเพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมมีสัดส่วนเหมาะสมยอมรับได้ ผู้วิจัยได้ปรับสัดส่วนดังนี้

อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้างใช้ร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดและร้อยละ 10 ของอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปอื่นที่ถือเป็นอุตสาหกรรมหนัก

เก็บข้อมูลจากผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการแห่งละ 2 คนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 714 คน

5.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ เป็นแบบเลือกตอบ (Chick List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ สอบถามคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ 11 ข้อ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ 8 ข้อ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณ 7 ข้อ คุณลักษณะด้านทักษะจำเป็น 7 ข้อ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี Cronbach ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

5.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้บันทึกเสนอให้งานบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือผู้จัดการฝ่ายบุคคลและหัวหน้างานของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการในการตอบแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการนำส่งแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 714 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

5.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for The Social Sciences/PersonalComputer Plus) โดยแสดงค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้ Scheffé

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้จัดการฝ่ายบุคคล จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นหัวหน้างาน จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 527 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 อายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 5 – 10 ปี จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 สถานประกอบการเป็นอุตสาหกรรมหนัก จำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 49.48

2. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะจำเป็น และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียว นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นผู้ที่ใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้ายคือ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ มีความรู้ทางคณิตศาสตร์ และมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีวิสัยทัศน์ มีการแต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีลักษณะท่าทางที่ดี ตามลำดับ

ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในหน่วยงานจนเป็นที่ไว้วางใจ ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีความเสียสละ มีความ

ประเพณีคือถูกต้องตามหลักกรรมตลอดจนกฎเกณฑ์ สังคมและมีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์
อุทิศตนเพื่อสังคม ตามลำดับ

ด้านทักษะจำเป็น พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก มีความสามารถในการแก้ปัญหา
อย่างมีเหตุผล มีความสามารถทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการตัดสินใจ ตามลำดับ ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้าย คือ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มีทักษะในการอ่านและ
มีทักษะในการเขียน ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า
คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ
อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ และด้านทักษะจำเป็น ส่วนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่าง

ส่วนด้านที่แตกต่างทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' พบว่าคุณลักษณะ
ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการ
ของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมคู่ที่แตกต่างกันคืออุตสาหกรรมหนัก
กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพคู่ที่แตกต่างกันคือ
อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปอุตสาหกรรมหนัก กับอุตสาหกรรมบริการ
และก่อสร้าง ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ คู่ที่แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนักกับ
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป และอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปกับอุตสาหกรรมบริการและ
ก่อสร้าง ส่วนด้านทักษะจำเป็นคู่ที่แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมเกษตรและ
แปรรูป

5.5 อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการในครั้งนี้
อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา

ช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการผลิตนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาใดก็ตามจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นผู้ที่ใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ ตลอดจนศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นทักษะที่ผู้สำเร็จการศึกษาช่างอุตสาหกรรมจะต้องมีในตัวเองและสอดคล้องกับ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 2) หลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนว่านักศึกษาจะต้องมีความรู้มีทักษะในการจัดการเรียน การสอนทั้งในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีผลต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าของสถานประกอบการ คนเป็นปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาองค์กรบุคคลที่มีความรู้และทักษะในวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะทาง พร้อมทั้งมีคุณลักษณะตามความต้องการสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตและมีส่วนในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจขององค์กรได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 2)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ รองลงคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะจำเป็นและด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จะเห็นได้ว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณเป็นที่ต้องการมากเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าถ้าสถานประกอบการใดมีบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณอยู่มากแล้วก็จะส่งผลให้องค์กรนั้นสมบูรณ์ในด้านบุคลากรมากยิ่งขึ้นและถ้ามีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพควบคู่ด้วยก็จะทำให้การพัฒนาองค์กรก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นแต่ในปัจจุบันผู้ที่จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมยังขาดคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณอยู่มากสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อความต้องการของสถานประกอบการที่ให้ความสำคัญของคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมมากเป็นลำดับแรกสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ เสริมศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องคุณสมบัติของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการคัดเลือกเข้าทำงานของสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จะต้องมีความเป็นคนปกครองได้โดยเฉพาะ ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวมากกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เพราะว่าด้านความรู้ในวิชาการด้านความรู้ รอบตัว และความรู้ใหม่ สถานประกอบการ สามารถที่จะฝึกสอนอบรมแนะนำหรือให้ความรู้ได้ โดยอาศัยประสบการณ์ แต่ความเป็นคนปกครองได้ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวเป็นสิ่งที่ฝึกสอนอบรมและแนะนำได้ยาก ถ้าไม่ได้อยู่ในสำนักของบุคคลควรจะมีการปลูกฝังหรือสั่งสอนให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ตั้งแต่ที่ยังศึกษาอยู่ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2540 : 22) ได้ทำการสำรวจข้อมูลและปัญหาในการทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จ

การศึกษาประจำปีการศึกษา 2536-2537 จากกรมอาชีวศึกษาและทำงานในสถานประกอบการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงานแต่ยังขาดคุณลักษณะในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความตรงต่อเวลาและความละเอียดรอบคอบ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการประกอบอาชีพ ดังนั้นการจัดการศึกษาอย่างไรที่จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่ดี อันได้แก่ การมีความรู้ ความสามารถทางด้านทักษะการตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความขยันอดทนเพราะสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบในการทำงานและช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคใหม่ได้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความรู้ความสามารถทางวิชาชีพต้องตรงกับความต้องการของลักษณะงาน และตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบงานบางอย่างต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถตรงกับงานนั้น ๆ จึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : 85) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการ พบว่าด้านทักษะวิชาชีพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : 92) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการขอสถานประกอบการ ในเขตการศึกษา 2 พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการด้านวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษากการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานที่ดีมาก่อนจึงนำมาประยุกต์ใช้กับงานที่รับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531 : 11) กล่าวว่า นักศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติได้จริง เมื่อเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จึงมีความเข้าใจ สามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์ เกิดความรู้ต่าง ๆ ในสาขาที่เรียนและสร้างความมั่นใจจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารแต่ก็อยู่ในความต้องการระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำงานในสถานประกอบการไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบอยู่ก็มีความจำเป็นค่อนข้างน้อยในการใช้ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศสื่อสารและถ้ามีความจำเป็นในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศทางสถานประกอบการเองก็จะมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาโดยเฉพาะที่เป็นอย่างนั้นเราต้องยอมรับว่าผู้ที่จบอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ไม่เก่งเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารจึงอาจเป็นผลให้ความต้องการคุณลักษณะข้อที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารมีความต้องการต่ำกว่าข้ออื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กลม วุฒิสวัสดิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา งานวิจัยปัญหาและแนวโน้มความต้องการแรงงาน ช่างเทคนิคด้านอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อ

การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งพบว่า ภาษาอังกฤษเป็นปัญหาในปัจจุบันที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า แรงงาน อาชีวศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความสันทัดในเรื่องของภาษาต่างประเทศควรได้รับการฝึกฝนทักษะ ให้กับนักศึกษาในด้านนี้ให้มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์ (2543 : 64) ได้วิจัยเรื่อง คุณสมบัติผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการคัดเลือก เข้าทำงานของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง พบว่า ด้านความรู้รอบตัว และความรู้ใหม่ในข้อที่ มีความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารได้ สถานประกอบการมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับ เสริม สร้อยอินตะ (2542 : 10) กล่าวว่า ทักษะในการ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนักศึกษาที่จบการศึกษาสามารถปฏิบัติงานในการสื่อสารอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งน่าเป็นห่วงโดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาอังกฤษนั้น นักศึกษาได้ให้ความสำคัญ ก่อนข้างน้อยในโลกเสรีที่เปิดกว้างในปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสารมีความสำคัญ ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลที่นักศึกษาต้องมีทักษะในการใช้เพื่อสร้างความเข้าใจในการสื่อสาร หากมองถึง สภาพปัจจุบันในการลงทุน จะพบว่าบุคคลต่างชาติเข้ามามีบทบาทในการประกอบธุรกิจสูงขึ้นและ เป็นที่น่าสังเกตว่า นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ภาษาจีน ญี่ปุ่น ก็มีความสำคัญเช่นกันในฐานะ ผู้ลงทุนและผู้นำทางเศรษฐกิจในภาคพื้นเอเชีย และควรมีความรู้ทางภาษาในภาคพื้นเอเชียด้วย

ด้านบุคลิกภาพ ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เพราะว่าในการ ประกอบอาชีพความสำเร็จหรือล้มเหลวส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นสำคัญบุคลิกภาพ จะมีผลกระทบโดยตรงต่อหน้าที่การงาน ชีวิตส่วนตัวและการอยู่ร่วมกันในสังคม บุคลิกภาพ จะเป็นลักษณะอันดับแรกในการสร้างความยอมรับนับถือให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : 85) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความ ต้องการของสถานประกอบการพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้าน บุคลิกภาพตามความต้องการของสถานประกอบการ ข้อที่ ปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา พுகความจริงและวาจาสุภาพ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับที่มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสถานประกอบการต้องการผู้ที่มีลักษณะในเรื่องของ มีความกระตือรือร้นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคนที่มีความกระตือรือร้นจะสามารถ พัฒนางานที่รับผิดชอบ ได้รับผลสำเร็จหลายอย่างและจะเป็นคนที่มีความคิดดัดแปลงปรับปรุง แก้ไขตลอดทำให้งานที่รับผิดชอบได้รับการพัฒนาตลอดเวลาทั้งนี้ในการปฏิบัติงานของพนักงาน ในสถานประกอบการนั้นจำเป็นต้องใช้แรงงานคนในการควบคุมเครื่องจักรเพราะหากผู้ปฏิบัติงาน ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงานจะเกิดความล่าช้า และไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ สถานประกอบการได้ ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ สวัสดิ์ อุดมโกชน (2540 : 41) ได้กล่าวว่า การมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกระตือรือร้น สิ่งเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบในการทำงานและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคใหม่ได้

ส่วนสถานประกอบการต้องการผู้ที่มีลักษณะในเรื่องของมีความกระตือรือร้นทั้งนี้ในการปฏิบัติงานของพนักงานในสถานประกอบการนั้นจำเป็น ต้องใช้แรงงานคนในการควบคุมเครื่องจักรเพราะหากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงานจะเกิดความล่าช้าและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานประกอบการได้ และตรงกับงานวิจัยของ มังกร หิริรักษ์ (2536 : 120) ค้นพบว่า คุณลักษณะเฉพาะตัวของ ผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์คือ ความกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีลักษณะท่าทางที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะท่าทางที่ดีไม่ใช่ปัจจัยที่จำเป็นต่อการทำงานมากนักขอให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานและมีบุคลิกภาพอย่างอื่นที่ดีก็เป็นที่ยอมรับของนายจ้างได้ เช่น มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ และไม่ละทิ้งหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : 92) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตการศึกษา 2 พบว่าสถานประกอบการมีความต้องการ ความตั้งใจในการทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรง ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ และไม่ทิ้งหน้าที่ อยู่ในระดับมาก เพราะความสำเร็จของงานจะเกิดขึ้นได้โดยไม่เกิดความเสียหายนั้นขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างซื่อตรงมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้อื่น ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ทำให้เกิดความรักที่จะทำงานและไม่ละทิ้งหน้าที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขาวนุช แสงยนต์ (2525 : ก-จ) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานในทัศนคติของนายจ้าง และผู้หางานทำ ศึกษาวิจัยเฉพาะกรณีผู้จะจบการศึกษาเตรียมฝึกเข้าทำงาน จากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน พบว่า ปัจจัยที่สำคัญ ๆ ที่นายจ้างให้ทัศนะว่ามีผลทำให้ผู้เข้าทำงาน คือ การมีอายุที่เหมาะสมกับการทำงาน ใ้สุขภาพ และแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีความอดทนมีความรับผิดชอบดี และมีความขยันหมั่นเพียร

ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาการจกการอาชีวศึกษา สถานประกอบการมิได้ต้องการความรู้ในสาขาวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว แต่เรื่องคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณ ที่มีต่อหน้าที่รับผิดชอบ เป็นสิ่งที่สถานประกอบการให้ความสำคัญมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการพบว่า สถานประกอบการหลาย ๆ แห่งมีความสนใจเกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นอันดับรอง แต่สนใจเป็นอันดับแรกในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพและทักษะวิชาชีพโดยให้เหตุผลว่า ความรู้ด้านวิชาการต่าง ๆ ทั้งหมดนั้นพอที่จะฝึกหัด ฝึกฝนในโรงงานได้เพราะการเข้าไปสัมผัสกับงานจริงจะต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว แต่เรื่องคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ ถ้าไม่ดีตั้งแต่ตอนแรกก็ยากที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง การรับเข้าทำงานแล้วให้ออกจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากดังนั้นก่อนเข้าทำงาน

จะต้องสัมภาษณ์ และคุณคณิกลักษณะการแสดงออกเบื้องต้นเป็นหลักสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : 93) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขต การศึกษา 2 พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่สถานประกอบการต้องการมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัว บุคคลจะให้การฝึกอบรมได้อย่างยิ่ง ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญปลูกฝังให้นักศึกษา มีคุณลักษณะดังกล่าวให้มาก ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540-2544) ด้านการผลิตโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้กระบวนการให้การศึกษาและฝึกอบรมเพื่อให้สามารถ ผลิตคนระดับกลางและระดับสูงให้พอกับความต้องการของสังคมรวมทั้งพัฒนาคนทั้งในด้าน ปริมาณและคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจโดยให้มีสุขภาพสมบูรณ์ เข้าใจสาธารณสุขพื้นฐาน ปลอดภัยจากสิ่งเสพติดมีความสุขสงบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภาคภูมิใจในตัวเอง มีจิตใจ รักประชาธิปไตย เข้าใจคนอื่นมีสำนึกของความเป็นไทย มีจิตใจที่จะสู้สิ่งยุ่งยากและยึด พุทธปรัชญาและปรัชญาในศาสนาที่ตนนับถือ เป็นหลักในการดำรงชีวิต ซึ่งแผนพัฒนาดังกล่าว ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณมากซึ่งจะต้อง ปลูกฝังสั่งสอนตั้งแต่ขณะศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในหน่วยงาน จนเป็นที่ไว้วางใจทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเองและต่อสังคม ในปัจจุบันผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ ความสามารถทักษะในการปฏิบัติอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ควบคู่ไปด้วย ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ปฏิบัติ ตามระเบียบของหน่วยงาน อดทน ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มีน้ำใจซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ อุมพร สุขสุเมฆ (2540 : 75) ได้ค้นพบว่า คุณลักษณะด้านทัศนคติต่องานและ องค์กรเป็นคุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ต้องการอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : 85) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาช่างกลโรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม สถานประกอบการต้องการอยู่ในระดับมาก สุจิตา ก้องสมุทร (2537 : 115) ได้วิจัยคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ฝ่ายช่างบริษัท การบินไทย จำกัด ต้องการ ค้นพบว่าผู้บริหารบริษัทการบินไทย จำกัด ต้องการผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นอันดับหนึ่ง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์อุทิศตนเพื่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร สุขสุเมฆ (2540 : 82) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน พบว่า

คุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการล้วนเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณค่าของบุคคล เป็นประเด็นปัญหาในทางจิตวิทยา พัฒนาระบบองค์กรที่เป็นกลไกอื่น ๆ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม ความเชื่อใจ การแบ่งความรับผิดชอบ สถานประกอบการควรจะได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งให้บุคลากรที่มีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานมีความสำคัญต่อหน่วยงาน โดยการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานในลักษณะต่าง ๆ กัน ในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้สึกว่าเขามีความสำคัญต่อความสำเร็จของหน่วยงาน หรือความล้มเหลวของหน่วยงานก็ได้ สอดคล้องกับ ปันดคา โสมวงศ์ (2525 : 10) กล่าวว่า การปฏิบัติตนหรือพฤติกรรมที่แสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องต้องอิงตามความคิดและมาตรฐานของสังคม และถือเป็นหลักประจำใจตน เช่นความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ ความมีวินัย ความรับผิดชอบมีเจตคติที่ถูกต้อง รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม หลักคุณธรรม อันนี้ จะต้องประกอบกับทั้งความรู้สึทางกายและทางจิตใจด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มัลลิกา บุนนาค (2528 : 1-3) กล่าวถึง คุณลักษณะของบัณฑิตที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติไว้ว่า “ต้องเป็นผู้รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รู้งานมีเหตุผล ตรงต่อเวลา มีความคล่องแคล่วในการทำงาน รู้จักกาลเทศะจะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายาม และความร่วมมือ สอดคล้องกับ วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2537 : 97) กล่าวว่า สถานประกอบการควรจะได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งให้บุคลากรมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานมีความสำคัญต่อหน่วยงานโดยการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานในลักษณะต่าง ๆ กัน ในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้สึกว่าเขามีความสำคัญต่อความสำเร็จของหน่วยงานหรือความล้มเหลวของหน่วยงานนั้นก็ได้ อาจจัดให้มีการรับประทานอาหารร่วมกัน ทัศนาร่วมกันประกอบกิจกรรมทางศาสนา ร่วมกัน จัดการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอก หน่วยงานเพื่อให้เกิดความรักความอบอุ่นของบุคลากรในหน่วยงานทำให้การปฏิบัติงานน่าพอใจมากยิ่งขึ้น

ด้านทักษะจำเป็น ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีความรู้ทางด้านทฤษฎี เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอแต่จะต้องมีความรู้ทางปฏิบัติจริงมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยสามารถที่จะใช้เครื่องมือเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถให้เกิดแนวคิด ในการพัฒนาทักษะจำเป็นของตนเองให้ก้าวหน้า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ World Bank (2000 : 31) ได้ทำการศึกษาวิจัยคุณลักษณะผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาของไทยที่จะเข้าสู่สถานประกอบการ พบว่าสถานประกอบการต้องการคุณลักษณะตามลำดับ ดังนี้ คือ

1. นิัยการทำงาน การตรงต่อเวลา ความพยายาม
2. ความพยายามเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ
3. ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือทำงานเป็นทีม
4. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร

5. ทักษะในการอ่าน
6. ทักษะในการเขียน
7. ทักษะในการแก้ปัญหา
8. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
9. มีความสามารถในการตัดสินใจ
10. มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ
11. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการทำงานทุกอย่างย่อมจะมีปัญหาเกิดขึ้นเสมอทำอย่างไรผู้ที่ทำงานในหน้าที่นั้นจะรู้หลักในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพราะปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นจะต้องมีเหตุและปัจจัยของการทำให้เกิดผู้ที่แก้ปัญหานั้นจะต้องหาเหตุและปัจจัยให้พบและเมื่อพบแล้วก็จะต้องหาวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมก่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับงานที่ได้รับผิดชอบและองค์กรแต่หากเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้องและไม่สมเหตุสมผลแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานที่ได้รับผิดชอบและองค์กรได้ ดังนั้นเมื่อเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดแล้วก็ลงมือปฏิบัติตามวิธีการนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไปซึ่งเป็นหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่อง อริยสัจ 4 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์ (2543 : 63) ได้วิจัยเรื่อง คุณสมบัติผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการคัดเลือกเข้าทำงานของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง พบว่า ด้านความรู้ในวิชาการ สถานประกอบการมีความคิดเห็นในข้อความสามารถในการใช้เหตุผลให้เหตุผลอธิบายได้ มากกว่าทุก ๆ ข้อในด้านความรู้ในวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร สุขสุเมง (2540 : 82) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน พบว่า คุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการด้านความรับผิดชอบ ในข้อ รู้จักใช้หลักการและเหตุผลในการทำงาน มีระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีทักษะในการอ่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานส่วนใหญ่ที่ทำเป็นงานประจำที่ทำจนเคยชินจึงไม่เกี่ยวข้องกับศึกษาค้นคว้าจากตำรามากมายนักและจึงอาจส่งผลให้ความต้องการทักษะในการอ่านลดต่ำลงได้หรืองานที่ทำอาจมีเทคโนโลยีไม่สูงก็อาจไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะในการอ่านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการมีความแตกต่างในลักษณะของการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์ (2543 : 63) ได้วิจัยเรื่อง คุณสมบัติผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการคัดเลือกเข้าทำงานของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง พบว่า ด้านความรู้ในวิชาการ สถานประกอบการมีความคิดเห็นในข้อ มีความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดี อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยสถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมหนัก แตกต่างกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะของงานอุตสาหกรรมทั้ง 2 ประเภทมีลักษณะงานที่แตกต่างกันหรืออาจเป็นเพราะพื้นฐานสายอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกันอาจทำให้เข้าใจคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกัน สิ่งแวดล้อมของผู้ตอบแบบสอบถาม นโยบายของสถานประกอบการ ความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของหัวหน้างานอาจส่งผลให้เกิดความแตกต่างของความต้องการได้สอดคล้องกับ สมนึก วงษ์ชวลิตกุล (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสถานประกอบการที่มีมาตรฐานและไม่มีมาตรฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน สอดคล้องกับ มังกร หิริรักษ์ (2536 : 152) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความต้องการแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ และด้านทักษะจำเป็น ส่วนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ อาจจำเป็นต้องนำเอาความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนนำไปใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมให้เข้ากับลักษณะของงานที่รับผิดชอบแตกต่างกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานประกอบการนั้น ๆ ในแต่ละประเภทของอุตสาหกรรม ส่วนเรื่องคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณ และทักษะจำเป็นก็เป็นคุณลักษณะที่ต้องการมากแต่เนื่องจากลักษณะงานที่แตกต่างกันจึงอาจทำให้สถานประกอบการในแต่ละประเภทที่มีลักษณะของการทำงานที่แตกต่างกันมีความต้องการที่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ สุขไชยะ (2543 : 95) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตการศึกษา 2 พบว่า อุตสาหกรรมในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ที่มีลักษณะของงานที่แตกต่างกันมีความต้องการที่แตกต่างกัน

ส่วนด้านบุคลิกภาพที่ไม่แตกต่างกันโดยภาพรวมทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าไม่ว่าจะเป็น อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป อุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ต่างก็มีความต้องการผู้ที่สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในด้านบุคลิกภาพที่ดีด้วยกันทั้งนั้น เช่น มีความรับผิดชอบหน้าที่ ถือประโยชน์ส่วนรวม เป็นใหญ่ รักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามระเบียบของหน่วยงาน มีความประพฤติที่ถูกต้องตามหลักธรรมตลอดจนกฎเกณฑ์ของสังคม มีความเสียสละ และเข้าร่วมกิจกรรมอุทิศตนเพื่อสังคม มีความต้องการเหมือนกันเพราะว่าคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะของคนดี ดังนั้นจึงมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกันไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติ สอดคล้องกับ สวางค์ แสงวณิช (2528 : 45) กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย มีสุขภาพที่ดีมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ทำให้เกิดความตั้งใจในการทำงานที่ เป็นคนเปิดเผยทำงานอย่างซื่อตรง สอดคล้องกับ ทนงศักดิ์ โสวัจัสตาดกุล (2538 : I-III) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสรรหาและการคัดเลือก ได้สรุปผลการวิจัยถึง สภาพการคัดเลือกบุคคลของ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรม ลาดกระบัง โดยมีหลักในการคัดเลือกบุคคล มีการปฏิบัติเรียงลำดับดังนี้คือ

- ลำดับที่ 1. คัดเลือกผู้สมัครที่มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- ลำดับที่ 2. คัดเลือกผู้สมัครที่มีความเพียรพยายามตั้งใจในการทำงาน
- ลำดับที่ 3. คัดเลือกผู้สมัครที่มีความพร้อมในการทำงาน
- ลำดับที่ 4. คัดเลือกผู้สมัครที่มีทักษะในการทำงาน
- ลำดับที่ 5. คัดเลือกผู้สมัครที่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานได้ เมื่อพิจารณา

เปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ พบว่า คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนัก กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พื้นฐานสายอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกันอาจทำให้ ความเข้าใจในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกัน สิ่งแวดล้อมของผู้ตอบแบบสอบถาม นโยบายของสถานประกอบการ ความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของหัวหน้างานอาจส่งผลให้เกิดความแตกต่างของ ความต้องการได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยดา ดิคลปรีชากุล (2535 : 265-277) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของ โรงงานอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ ความต้องการกำลังคนช่างเทคนิค พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมต่างประเภทกันที่มีการใช้เครื่องจักรกลอัตโนมัติระดับต่างกัน และโรงงานที่มีการจ้างงานต่างกัน มีความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิค แตกต่างกัน สอดคล้องกับ มังกร หริรักษ์ (2536 : 152) ที่ศึกษาคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกันมีความต้องการแตกต่างกัน

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีลักษณะท่าทางที่ดี มีความประพฤติดี พุดจาสุภาพ มีการแต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีอารมณ์ที่มั่นคงมีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีความตั้งใจ ในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีแล้วยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดีด้วย ทั้งนี้เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสามารถร่วมงานกับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดียังทำให้เป็นที่ชื่นชอบ ศรัทธาและยอมรับของบุคคลอื่น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการทุกประเภทในจังหวัดสมุทรปราการต้องการจึงทำให้ผลการวิจัยเกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมภาพร สุขสุเมธ (2540 : 82) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยคู่ที่ต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนัก กับอุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป และอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป กับอุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าความต้องการของสถานประกอบการในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ เป็นความต้องการอยู่ในระดับมากทุกประเภทของสถานประกอบการ ไม่ว่าจะเป็น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในหน่วยงานจนเป็นที่ไว้วางใจ มีความขยันหมั่นเพียร มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ รักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ตรงต่อเวลา มีการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของหน่วยงาน มีความประพฤติถูกต้องตามหลักกรรมตลอดจนกฎเกณฑ์ของสังคม มีความเสียสละและมีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์อุทิศตนเพื่อสังคม ล้วนเป็น

ความต้องการของสถานประกอบการทุกประเภทแต่การนำไปใช้กับการปฏิบัติงานจริงในแต่ละประเภทของสถานประกอบการที่มีลักษณะงานที่แตกต่างกันนั้น ก็อาจจำเป็นต้องนำไปประยุกต์ให้เข้ากับสภาพการทำงานของสถานประกอบการนั้น ๆ ถึงจะสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของสถานประกอบการและสามารถนำไปสู่เป้าหมายอันสูงสุดของสถานประกอบการนั้นได้ สอดคล้องกับ ธาดา จิยะพันธ์ (2543 : 85) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาช่างกลโรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม สถานประกอบการต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นคนตรงต่อเวลาเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความขยัน อดทน ทั้งนี้เพราะว่าองค์กรรัฐและเอกชนจะประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้ต้องอาศัยบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานนั้นๆมีคุณสมบัติประจำตัวที่ดีจึงจะทำให้หน่วยงานนั้นดำเนินไปที่เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้สถานประกอบการเอกชนทั่วไปจึงให้ความสำคัญเรื่องคุณลักษณะพิเศษของแรงงาน เช่น เป็นคนตรงต่อเวลา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความอดทน และอื่น ๆ โดยให้เหตุผลว่าความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ สามารถฝึกอบรมในโรงงานได้ แต่คุณสมบัติส่วนตัวอาจไม่เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ในชั่วระยะเวลาอันสั้นได้ดังนั้น สถานประกอบการจึงให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 16) ได้กล่าวว่า คุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม ขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งงานนั้น ๆ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียน โดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่จำเป็นต้องทำงานดี ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษ คือ เรื่องจริยธรรม และคุณธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้มีหลายลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ถูกต้องต่องาน ตลอดจนคุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัวทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ภิญญา สาร (2523 : 354) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความถูกต้องเหมาะสมความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริตของบุคคลและบุคคลต่าง ๆ ดังที่ สมาน แสงมะลิ (2529 : 17) กล่าวว่า ในการประกอบอาชีพของคนนั้น สิ่งที่สำคัญภาคธุรกิจเอกชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ นิสัยและคุณธรรม

คุณลักษณะด้านความจำเป็น พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทักษะจำเป็น จำแนกตามประเภทของของสถานประกอบการในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คู่ที่แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะงานของอุตสาหกรรมบริการและก่อสร้างเป็นรูปแบบของงานที่หนักต้องใช้แรงงานคนเป็นส่วนใหญ่การทำงานร่วมกันเป็นทีมจึงจำเป็นมากเพื่อจะทำงานสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ส่วนในทักษะในการอ่าน และทักษะในการเขียน ตลอดจนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ก็เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างมากในอุตสาหกรรมประเภทนี้ เพราะอาจทำให้การทำงาน

มีความผิดพลาดน้อยลงหรือไม่ผิดพลาดเลย เพราะว่าความผิดพลาดนั้นหมายถึงความเสียหายขององค์กร ส่วนอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ลักษณะของงานส่วนใหญ่จะทำงานกับเครื่องจักรเป็นส่วนใหญ่และเป็นการรับผิดชอบเฉพาะงานในแต่ละบุคคลซึ่งอาจไม่จำเป็นในเรื่องของการทำงานเป็นทีมมากนัก และรวมถึงทักษะในการเขียน ทักษะในการอ่าน และทักษะในการคิดวิเคราะห์ ก็อาจมีความจำเป็นต่อลักษณะของการทำงานน้อยลง เพราะเครื่องจักรส่วนใหญ่จะเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปอยู่แล้วอาจเพียงแต่ใส่วัตถุดิบเข้าไปตามรูปแบบของการทำงานของเครื่องเท่านั้น จึงอาจเป็นผลให้ความต้องการของทั้ง 2 ประเภทอุตสาหกรรมแตกต่างกันสอดคล้องกับประมวล เสนาฤทธิ์ (2530 : 16) ได้กล่าวว่าคุณสมบัติบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งสภาพการทำงานที่แตกต่างกันจึงต้องอาศัยการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อนร่วมงาน และพร้อมที่จะปรับตัวให้เคารพต่อกฎระเบียบขององค์กร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถจะทำงานให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าและเป็นส่วนหนึ่งที่ทรงคุณภาพและคุณค่าขององค์กรนั้น ๆ ได้

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณเป็นอันดับ 1 รองลงมา ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะจำเป็น และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ตามลำดับ ดังนั้น คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรพิจารณาจัดหลักสูตรรายวิชา กระบวนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ โดยมุ่งเน้นมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในหน่วยงานจนเป็นที่ไว้วางใจ ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ โดยถือเป็นเรื่องจำเป็นทั้งนี้ควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นแก่ผู้บริหาร-ครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการพัฒนาเป็นแบบอย่างและเร่งรัดจัดทำแผนงาน โดยปลูกฝังในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและบุคลิกภาพของนักเรียนนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

ผู้วิจัยพบว่า สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มากในทุกด้านดังนี้ มีความรู้ พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นผู้ที่ไม่รู้แสวงหา ความรู้อยู่เสมอ และชอบศึกษาเทคนิคใหม่ๆ มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความ ตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในหน่วยงานจนเป็นที่ ไว้วางใจ มีการตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมี เหตุผล มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และมีความสามารถในการตัดสินใจ

สถานศึกษา ควรสร้างความเข้าใจปลูกฝัง ทักษะคติในเรื่องดังกล่าวให้แก่ ครู – อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ประพฤติเป็นแบบอย่างและเร่งเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าวให้กับ นักเรียนนักศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและควรมีการร่วมมือ กับสถานประกอบการในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ที่แท้จริง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ มีความต้องการ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีความ อ่อนน้อมถ่อมตน มีความเคารพต่อผู้บังคับบัญชาไม่นำความลับของหน่วยงานไปเปิดเผย และ สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ ใช้เครื่องมือในงานอุตสาหกรรมได้ สถานศึกษาต้องเร่งรัดพัฒนาให้นักศึกษามีคุณภาพดังกล่าว

5.6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะมีการวิจัยกว้างขวางให้มากขึ้น ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตาม สาขาวิชาที่เปิดสอนเช่น สาขาวิชาเทคนิคยานยนต์ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต สาขาวิชาเทคนิค อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาไฟฟ้า กำลัง เพื่อหาคุณลักษณะเฉพาะ ในแต่ละสาขาวิชาของผู้สำเร็จการศึกษา

2. ศึกษาคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อจะได้ ทราบความต้องการของคุณลักษณะผู้ที่จบ ปวช. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

3. ศึกษาคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ ซึ่งเป็นคุณลักษณะ ที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการมากที่สุด โดยแยกรายละเอียดเป็นด้านต่าง ๆ เพื่อลงลึกในรายละเอียดอันจะเป็นประ โยชน์ในการนำมากำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนของ วิชาช่างอุตสาหกรรม

4. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านทักษะจำเป็นของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อรู้ความต้องการของสถานประกอบการในเรื่องทักษะจำเป็นในการรับพนักงานเข้าทำงาน ที่มีความรู้ความสามารถ นอกเหนือจากความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียน

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. 2538. **มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติสาขาช่างกลโรงงาน**. กรุงเทพฯ :
ลดาวัลย์ พรินต์ติ้ง.
- กรมอาชีวศึกษา. 2530. **ความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาภาคเอกชน**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายสถิติวิจัย
ประเมินผล.
- กรมอาชีวศึกษา. 2538. **คุณลักษณะส่วนตัวที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ**. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2538. **สรุปรายงานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา.
- กิริติ บุญเจือ. 2519. **จริยศาสตร์สำหรับผู้ริเริ่มเรียน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กิริติ บุญเจือ. 2519. **จริยศาสตร์สำหรับผู้ริเริ่มเรียน**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- โกวิท วรรณพัฒน์. 2529. อาชีวศึกษา-ทางที่มองเห็น **วารสารอาชีวศึกษา**. 2 (23) : 5 .
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2538. **รายงานการวิจัยการศึกษาทั้งงานอาชีพ :**
ผลกระทบจากการจัดการศึกษาด้านอาชีพ. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ธาดา จิยะพันธ์. 2543. “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ช่างกลโรงงาน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความต้องการของสถานประกอบการ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- นิพนธ์ สุขไชยะ. 2543. “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุศรินทร์ ปัทมคม. 2537. **แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย**
ศูนย์การศึกษา. 5 (กรกฎาคม – กันยายน) : 3.
- บุญพา มลิณฑสุต. 2532. **วินัยของนักเรียนอาชีวศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน
และนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- ประมวล เสนาฤทธิ. 2530. **เมื่อนายจ้างเปิดใจ มีอะไรให้คิดบ้าง, คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ**.
กรุงเทพฯ : บรรณาการพิมพ์.
- ประเวศ ขอดยิ่ง. 2537. **จริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถาบันศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. นครราชสีมา : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

- พงศ์ หรดาล. 2531. **เอกสารประกอบการสอน**. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ภาวะเศรษฐกิจกับแรงงานอาชีวศึกษา. 2540. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- พินิจ ทิพย์อักษร. 2539. “สภาพการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในจังหวัดสระบุรี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภิญโญ สาร. 2514. **หลักบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ภิญโญ สาร. 2526. **หลักบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มังกร หริรักษ์. 2536. “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เมธี ปิณฑนานนท์. 2533. **การบริหารการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- หอการค้าจังหวัดสมุทรปราการ. 2539. **รายงานประจำปี 2539**.
- รัชณี ลาขโรจน์. 2533. **คหกรรมศาสตร์ทั่วไป เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิเวก ปางวุฒิพงศ์. 2525. **คุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- สุชา จันท์เอม. 2517. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. 2520. **จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาญ โกลิน. 2528. **โครงการสร้างเสริมจัดการยุคใหม่รุ่นที่ 2**. กรุงเทพฯ : คณะพลศึกษาศาสตร์และการบัญชี.
- สุภางค์ แสงวนิช. 2538. **บุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา.
- สมาน แสงมะลิ. 2529. **วารสารอาชีวศึกษา**. ปีที่ 2 ฉบับที่ 23 สิงหาคม 2529.
- เสาวลักษณ์ เสริมศิลป์. 2543. “คุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในการคัดเลือกเข้าทำงานของสถานประกอบการ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุจิตา ก้องสมุทร. 2537. “คุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ฝ่ายช่างบริหารการบินไทย จำกัต้องการ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. **วัตถุประสงค์ นโยบายและมาตรการของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 1424 – 2539).** กรุงเทพฯ :

สมนึก สิงห์แพทย์. 2521. **การบรรยายวิชาธุรกิจโรงแรม.** กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย.

สมเกียรติ ชอบขล. 2531. **การพัฒนาอาชีพศึกษา โอกาสและความเป็นไปได้ที่ควรคำนึง.**
กรุงเทพฯ : การศึกษาเอกชน.

สำนักงานสถาบันราชภัฏ. 2539. **ความต้องการการสรรหาและการพัฒนาบุคลากรในสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของภาคธุรกิจเอกชนในกรุงเทพฯ และภาคตะวันออก.**
วารสารการวิจัยเพื่อการพัฒนา. 10 (25) : 4.

สำนักงานสถาบันราชภัฏ. 2533. **สรุปผลการศึกษาความต้องการแรงงานอาชีพศึกษา**
ภาวะแรงงานอาชีพศึกษา กรกฎาคม – ธันวาคม 2533. กรุงเทพฯ : กรมอาชีพศึกษา.

สำนักงานสถาบันราชภัฏ. 2539. **นโยบายและมาตรการแผนพัฒนาอาชีพศึกษาระยะที่ 8**
(พ.ศ. 2540 – 2544). รายงานกรมอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีพศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงานกฤษฎมนตรี. 2540–2544 **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 : 2540 – 2544.**

อมรรัตน์ เจริญชัย. 2531. **แนะนำคหกรรมศาสตร์.** วารสารวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีพศึกษา.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

อานนท์ สิมะกุลธร. 2534. **ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง.** รายงาน
การประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา. ระยอง : กรมอาชีพศึกษา.

อาภา ภมรบุตร. 2524. **จิตวิทยาในการปกครอง.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

อุลิต มงคลนาวิน. 2530. **“บทสัมภาษณ์ อุลิต มงคลนาวิน.”** คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ.
กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีพศึกษา.

อาชีพศึกษา, กรม. 2531. **ตามความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม.**
รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีพศึกษา.

อุมาพร สุขสุเมฆ. 2540. **“คุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีพศึกษา สาขาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน.”** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

Brolin, D.E. 1984. **Career Education for Special Needs Student.** The International
Encyclopedia of Education. 2nd ed. T. 1994. **Huson and T.N Postlechiwate (eds).**
Oxford : Elsevier Science.

Carter V. Good. 1973. **Dictionary of education.** New York : Mcgrow hillbook .

Hilgard, Ernest R. 1976. **Introduction to psychology**. New York : Harcourts.

Brance and world.

Mc Connell, J.V. 1974. **Understanding Human Behavior**. New York : Holt, Rine Hart and
Wilston.

Morgan, C.T. 1979. **Introduction to Psychology**. 6th ed. Tokyo : Mcgrow – Hill, Kogakusha.

Morris, C.G. 1979. **Psychology**. 3rd ed. New York : Prenyice.

Note this work is funded by the world bank April 2000

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๑๖๕ / 2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของนายประคอง วันงาม

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายประคอง วันงาม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.สวัสดิ์	อุดม โภชน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	กรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
ดร.สวัสดิ์	อุดม โภชน์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. 2544

(รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2544

นายประคอง วันงาม รหัสประจำตัว 42064126 ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ (GRADUATED CHARACTERISTICS OF INDUSTRIAL DIPLOMA NEEDED BY INDUSTRIAL EMPLOYERS IN SMUTHPRAKARN PROVINCE)" โดยมี ดร.มาลัย จีรวัดมนเกษตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สวัสดี อุดมโภชน เป็น อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อັตชู)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504 / 2202

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ศ.พันเอก(พิเศษ) ดร.ยอด พึ่งละออ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่า มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายประคอง วันงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานบริการการศึกษา สจล. 3692

ที่ ทม 1504 / 2202

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายประคอง วันงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีและขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504 / 2202

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อภิรักษ์ เลิศวาสนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหา ถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายประคอง วันงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ทิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2202

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๔ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาววรรณพร ศิริพละ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่า มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายประคอง วันงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504 / 2202

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖๔ พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายมณฑิธร บุญอยู่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่า มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายประคอง วันงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 2202

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

24 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นพ.มานพ เปี่ยมกุลวนิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายประคอง วันงาม มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2620

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

120 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัททรัพย์สกลจำกัด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2626

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

12 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทรอสติ (มาลา) จำกัด

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 2906

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
  2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายประคอง วันงาม นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้การแบบสอบถามในสถานประกอบการของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ขท.182/2544

โรงเรียนธานีเทคโนโลยี
330 ซอยทรัพย์บุญชัย
ต.ท้ายบ้านใหม่ อ.เมือง
จ.สมุทรปราการ 10280

3 สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ ส่งข้อมูลวิจัยกลับ

เรียน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย จำนำของพร้อมปิดสแตมป์เพื่อส่งข้อมูลกลับหลังจากที่ท่านกรอกข้อมูลตามความ
ต้องการเสร็จ พร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 2 ฉบับ

ด้วยนายประคอง วันงาม ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระดับ
ปริญญาโทคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบ
การในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำข้อมูลการทำวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
ของโรงเรียนในการผลิตนักเรียนนักศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบ
การทั่วไปอย่างแท้จริง แบบสอบถามมี 2 ชุด ต้องการความคิดเห็นจากฝ่ายบุคคล และ หัวหน้างาน
ซึ่งเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงาน หลังจากที่ท่านได้กรอกข้อมูลในแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว
ขอความอนุเคราะห์ท่านได้ส่งข้อมูลกลับ ภายใน 1 สัปดาห์ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเทือง วิชาสรวุฑ)

ครูใหญ่โรงเรียนธานีเทคโนโลยี

ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

โทร. 387-0405, 701-5290

โทรสาร 389-3718

ภาคผนวก ข

ตารางที่ ข 1 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามประเภท
ของสถานประกอบการ

ด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาชีพ	ประเภทของสถานประกอบการ						F
	อุตสาหกรรม เกษตรและแปรรูป (n 1 = 240)		อุตสาหกรรมหนัก (n 2 = 354)		อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)		
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃	
1. มีความรู้พื้นฐานตามหลัก วิชาที่เรียนสามารถนำไป ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	4.61	0.67	4.69	0.57	4.30	0.73	5.67*
2. เป็นผู้ที่ไม่รู้แสวงหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4.41	0.68	4.47	0.54	4.50	0.79	9.56*
3. ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ๆ	4.16	0.87	4.43	0.69	4.41	0.79	9.56*
4. ติดตามความก้าวหน้า ทางด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเทคโนโลยี อย่างต่อเนื่อง	4.08	0.85	4.26	0.83	3.98	0.79	12.43*
5. มีความสามารถในการรับรู้ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้	4.19	0.84	4.23	0.68	4.20	0.70	5.82*
6. มีทักษะในการใช้ภาษา ต่างประเทศสื่อสาร	4.06	0.88	3.95	0.96	3.98	0.88	5.42*
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.17	0.74	4.34	0.73	4.02	0.76	12.79*
8. มีทักษะในการใช้ คอมพิวเตอร์	4.13	0.94	4.07	0.90	4.14	0.90	3.39*
9. มีความสามารถในการ วางแผนงาน	4.20	0.78	4.27	0.73	4.07	0.85	5.95*
10. มีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ	4.13	0.89	4.26	0.85	4.05	0.78	2.34
11. มีความรู้ทางคณิตศาสตร์	4.06	0.88	4.14	0.82	3.59	0.79	7.04*
ค่าเฉลี่ยรวม	4.17	0.53	4.28	0.54	4.11	0.56	12.37*

* $P \leq 0.05$

ตารางที่ ข 1 พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อยกเว้น ข้อ 10 มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ

ส่วนข้อที่แตกต่างทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe' ดังตารางที่ ข 2

ตารางที่ ข 2 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของ
สถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ		อุตสาหกรรม หนัก (n 1 = 354)	อุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป (n 2 = 240)	อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)
ข้อ 1. มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชา ที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	$\bar{X}$	4.69	4.61	4.30
	อุตสาหกรรมหนัก	4.69	0.08	0.39*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.61		0.31
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.30		
ข้อ 2. เป็นผู้ที่ไม่รู้แสวงหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ	$\bar{X}$	4.47	4.41	4.50
	อุตสาหกรรมหนัก	4.47	0.06*	0.03
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.41		0.09*
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.50		
ข้อ 3. ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ๆ	$\bar{X}$	4.43	4.16	4.41
	อุตสาหกรรมหนัก	4.43	0.27*	0.02
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.16		0.25
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.41		
ข้อ 4. ติดตามความก้าวหน้าทางด้าน วิทยาศาสตร์	$\bar{X}$	4.26	4.08	3.98
	อุตสาหกรรมหนัก	4.26	0.18*	0.28*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.08		0.01
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	3.98		
ข้อ 5. มีความสามารถในการรับรู้ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้	$\bar{X}$	4.23	4.19	4.20
	อุตสาหกรรมหนัก	4.23	0.04*	0.03
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.19		0.01
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.20		

ตารางที่ ข 2 (ต่อ)

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ		อุตสาหกรรม หนัก (n 1 = 354)	อุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป (n 2 = 240)	อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)
ข้อ 6. มีทักษะในการใช้ภาษา ต่างประเทศสื่อสาร	$\bar{X}$	3.95	4.06	3.98
	อุตสาหกรรมหนัก	3.95	0.11*	0.03
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.06		0.08
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	3.98		
ข้อ 7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	$\bar{X}$	4.34	4.17	4.02
	อุตสาหกรรมหนัก	4.34	0.17*	0.32*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.17		0.15
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.02		
ข้อ 8. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์	$\bar{X}$	4.07	4.13	4.14
	อุตสาหกรรมหนัก	4.07	0.06	0.07*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.13		0.01
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.14		
ข้อ 9. มีความสามารถในการวางแผน งาน	$\bar{X}$	4.27	4.20	4.07
	อุตสาหกรรมหนัก	4.27	0.07	0.20*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.20		0.13
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.07		
ข้อ 11. มีความรู้ทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	4.14	4.06	3.59
	อุตสาหกรรมหนัก	4.14	0.08	0.55*
	อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.06		0.47*
	อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	3.59		

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ ข 2 พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ คู่ที่แตกต่างกันคือ

อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ในข้อ 1. มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ข้อ 8. มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และข้อ 9. มีความสามารถในการวางแผนงาน

อุตสาหกรรมหนัก กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ในข้อ 3. ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ข้อ 5. มีความสามารถในการรับรู้ และข้อ 6. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร

อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป ในข้อ 2. เป็นผู้ที่ไม่รู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ข้อ 11. มีความรู้ทางคณิตศาสตร์

อุตสาหกรรมหนักกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปและอุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง ในข้อ 4. ติดตามความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และข้อ 7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของ
สถานประกอบการ

ด้านบุคลิกภาพ	ประเภทของสถานประกอบการ						F
	อุตสาหกรรม เกษตรและแปรรูป (n 1 = 240)		อุตสาหกรรมหนัก (n 2 = 354)		อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)		
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃	
1. มีลักษณะท่าทางที่ดี	4.06	0.90	4.27	0.75	4.27	0.76	1.19
2. มีความประพฤติดี พุดจา สุภาพ	4.13	0.82	4.38	0.71	4.36	0.78	5.07*
3. มีการแต่งการดีเหมาะสมกับ กาลเทศะ	4.11	0.79	4.27	0.65	4.34	0.78	1.36
4. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์	4.25	0.75	4.31	0.69	4.27	0.76	0.01
5. มีอารมณ์ที่มั่นคง มีความ เชื่อมั่นในตัวเอง	4.17	0.78	4.33	0.67	4.34	0.68	0.86
6. มีความกระตือรือร้น	4.39	0.74	4.43	0.63	4.45	0.79	2.05
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.32	0.76	4.37	0.66	4.43	0.70	0.59
8. มีความสามารถในการ เป็นผู้นำ	4.24	0.82	4.30	0.64	4.25	0.81	0.96
9. มีวิสัยทัศน์	4.26	0.80	4.18	0.81	4.05	0.75	2.44
10. มีความตั้งใจในการในการ ทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง	4.40	0.74	4.38	0.66	4.32	0.71	0.30
ค่าเฉลี่ยรวม	4.23	0.53	4.32	0.47	4.30	0.50	1.16

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ ข 3 พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ข้อ 2. มีความประพฤติดี พุดจาสุภาพ นอกนั้นไม่แตกต่าง ส่วนข้อที่แตกต่างทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' ดังตารางที่ ข 4

ตารางที่ ข 4 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของ
สถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภท
ของสถานประกอบการ

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ		อุตสาหกรรม หนัก (n 1 = 354)	อุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป (n 2 = 240)	อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)
ข้อ 2. มีความประพฤติดี พุดจาสุภาพ	$\bar{X}$	4.38	4.36	4.13
อุตสาหกรรมหนัก	4.38		0.02	0.25*
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.36			0.23*
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.13			

จากตารางที่ ข 4 พบว่าทดสอบความแตกต่างรายคู่ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ คู่ที่
แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมหนัก กับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป และอุตสาหกรรมบริการ
และก่อสร้างกับอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป

ตารางที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ	ประเภทของสถานประกอบการ						F
	อุตสาหกรรม เกษตรและแปรรูป (n 1 = 240)		อุตสาหกรรมหนัก (n 2 = 354)		อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)		
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃	
1. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ในหน่วยงานจนเป็นที่ ไว้วางใจ	4.68	0.66	4.62	0.55	4.68	0.74	1.33
2. มีความขยันหมั่นเพียร	4.28	0.66	4.45	0.52	4.55	0.76	9.98*
3. มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	4.25	0.90	4.46	0.62	4.64	0.75	10.08*
4. ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็น ใหญ่	4.19	0.69	4.41	0.67	4.59	0.66	12.61*
5. รักษาสภาพแวดล้อมของ หน่วยงาน	4.27	0.72	4.34	0.62	4.41	0.58	1.08
6. มีการตรงต่อเวลา	4.32	0.77	4.52	0.58	4.61	0.78	7.51*
7. มีการปฏิบัติตามระเบียบ วินัยของหน่วยงาน	4.38	0.68	4.44	0.67	4.52	0.66	1.32
8. มีความประพฤติถูกต้อง ตามหลักธรรมตลอด กฎเกณฑ์สังคม	4.18	0.73	4.37	0.64	4.30	0.76	0.16
9. มีความเสียสละ	4.36	0.71	4.29	0.67	4.34	0.68	1.31
10. มีการเข้าร่วมกิจกรรม ทำประโยชน์อุทิศตน เพื่อสังคม	4.15	0.76	4.23	0.78	4.07	0.79	0.70
ค่าเฉลี่ยรวม	4.30	0.47	4.41	0.43	4.47	0.55	3.56*

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ ข 5 พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ มีความขยันหมั่นเพียรดี มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่และมีการตรงต่อเวลา นอกนั้นไม่แตกต่าง

ส่วนข้อที่แตกต่างทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffé' ดังตารางที่ ข 6

ตารางที่ ข 6 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของ
สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ
จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ		อุตสาหกรรม หนัก	อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง	อุตสาหกรรมเกษตร และแปรรูป
ข้อ 2. มีความซื่อสัตย์สุจริต	$\bar{X}$	4.45	4.55	4.28
อุตสาหกรรมหนัก	4.45		0.10	0.17
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.55			0.27*
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.28			
ข้อ 3. มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	$\bar{X}$	4.46	4.64	4.25
อุตสาหกรรมหนัก	4.46		0.18	0.21
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.64			0.39*
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.25			
ข้อ 4. ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่	$\bar{X}$	4.41	4.59	4.19
อุตสาหกรรมหนัก	4.41		0.18	0.22
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.59			0.40*
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.19			
ข้อ 6. มีการตรงต่อเวลา	$\bar{X}$	4.52	4.61	4.32
อุตสาหกรรมหนัก	4.52		0.09	0.20
อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง	4.61			0.29*
อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป	4.32			

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ ข 6 พบว่าทดสอบความแตกต่างรายคู่ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จำแนกตามประเภทของ
สถานประกอบการคู่ที่แตกต่างกันคือ อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง กับอุตสาหกรรมเกษตรและ
แปรรูปในทุกข้อคือ ข้อ 2. มีความซื่อสัตย์สุจริต ข้อ 3. มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ข้อ 4.
ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ และมีการตรงต่อเวลา

ตารางที่ ๗ แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทักษะจำเป็นจำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ

ด้านทักษะจำเป็น	ประเภทของสถานประกอบการ						F
	อุตสาหกรรม เกษตรและแปรรูป (n 1 = 240)		อุตสาหกรรมหนัก (n 2 = 354)		อุตสาหกรรม บริการและก่อสร้าง (n 3 = 120)		
	$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	$\bar{X}_3$	S.D. ₃	
1. มีความสามารถทำงานเป็นทีม	4.24	0.78	4.37	0.61	4.39	0.84	4.16*
2. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร	4.26	0.78	4.34	0.69	4.18	0.76	1.77
3. มีทักษะในการอ่าน	4.07	0.90	4.21	0.68	4.09	0.71	4.22*
4. มีทักษะในการเขียน	4.08	0.89	4.20	0.75	4.07	0.76	5.75*
5. มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	4.35	0.77	4.37	0.64	4.27	0.76	1.68
6. มีความสามารถในการตัดสินใจ	4.28	0.78	4.38	0.65	4.36	0.78	1.89
7. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	4.19	0.81	4.36	0.69	4.23	0.71	8.80*
ค่าเฉลี่ยรวม	4.21	0.60	4.32	0.48	4.22	0.64	4.45*

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ ๗ พบว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านทักษะจำเป็น จำแนกตามประเภทของของสถานประกอบการในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1. มีความสามารถทำงานเป็นทีม ข้อ 3. มีทักษะในการอ่าน ข้อ 4. มีทักษะในการเขียน และ ข้อ 7. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ นอกนั้นไม่แตกต่าง

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่าง
อุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และหัวหน้างาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และสถานประกอบการ

โดยเขียนเครื่องหมาย (/) หน้าข้อความที่ตรงกับความเห็น และเติมข้อความ
ในช่องว่างที่สมบูรณ์

1. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้จัดการฝ่ายบุคคล
 หัวหน้างาน.....

2. เพศ

- ชาย   หญิง

3. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี
 30 - 40 ปี
 สูงกว่า 40 ปี

4. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

- ต่ำกว่า 5 ปี
- 5 - 10 ปี
- สูงกว่า 10 ปี

6. ประเภทสถานประกอบการ

- อุตสาหกรรมการเกษตรและแปรรูป
- อุตสาหกรรมหนัก
- อุตสาหกรรมบริการและก่อสร้าง

ตอนที่ ๖: คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดสมุทรปราการ

โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง 5, 4, 3, 2, หรือ 1 ตามความต้องการ
ของท่าน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการมาก
- 3 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณลักษณะตามความต้องการน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ลำดับที่	คุณลักษณะตามความต้องการ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.	มีความรู้ทางด้านช่างอุตสาหกรรม	/				
2.	ผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษา		/			

ลำดับที่	คุณลักษณะตามความต้องการ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ					
1.1	มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
1.2	เป็นผู้ที่ใฝ่รู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	.....	.....	.....	.....	.....
1.3	ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
1.4	ติดตามความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง	.....	.....	.....	.....	.....
1.5	มีความสามารถในการรับรู้ตลอดจนเผยแพร่ความรู้	.....	.....	.....	.....	.....
1.6	มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสาร	.....	.....	.....	.....	.....
1.7	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	.....	.....	.....	.....	.....
1.8	มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์	.....	.....	.....	.....	.....
1.9	มีความสามารถในการวางแผนงาน	.....	.....	.....	.....	.....
1.10	มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ	.....	.....	.....	.....	.....
1.11	มีความรู้ทางทฤษฎีคณิตศาสตร์	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ด้านบุคลิกภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
2.1	มีลักษณะท่าทางที่ดี	.....	.....	.....	.....	.....
2.2	มีความประพฤติดี พุดจาสุภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
2.3	มีการแต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ	.....	.....	.....	.....	.....
2.4	มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ดี	.....	.....	.....	.....	.....
2.5	มีอารมณ์ที่มั่นคง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง	.....	.....	.....	.....	.....
2.6	มีความกระตือรือร้น	.....	.....	.....	.....	.....
2.7	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	.....	.....	.....	.....	.....
2.8	มีความสามารถในการเป็นผู้นำ	.....	.....	.....	.....	.....
2.9	มีวิสัยทัศน์	.....	.....	.....	.....	.....
2.10	มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	.....	.....	.....	.....	.....

ลำดับที่	คุณลักษณะตามความต้องการ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
3.	ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ					
3.1	มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ในหน่วยงาน จนเป็นที่ไว้วางใจ	.....	.....	.....	.....	.....
3.2	มีความซื่อสัตย์สุจริต	.....	.....	.....	.....	.....
3.3	มีความซื่อสัตย์ต่อน้ำที่	.....	.....	.....	.....	.....
3.4	ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่	.....	.....	.....	.....	.....
3.5	รักษาภาพแวดล้อมของหน่วยงาน	.....	.....	.....	.....	.....
3.6	มีการตรงต่อเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
3.7	มีการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของหน่วยงาน	.....	.....	.....	.....	.....
3.8	มีความประพฤติถูกต้องตามหลักธรรม ตลอดจนกฎเกณฑ์สังคม	.....	.....	.....	.....	.....
3.9	มีความเสียสละ	.....	.....	.....	.....	.....
3.10	มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์ อุทิศตน	.....	.....	.....	.....	.....
3.11	เพื่อสังคม	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ด้านทักษะจำเป็น	.....	.....	.....	.....	.....
4.1	มีความสามารถทำงานเป็นทีม	.....	.....	.....	.....	.....
4.2	มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร	.....	.....	.....	.....	.....
4.3	มีทักษะในการอ่าน	.....	.....	.....	.....	.....
4.4	มีทักษะในการเขียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.5	มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	.....	.....	.....	.....	.....
4.6	ความสามารถในการตัดสินใจ	.....	.....	.....	.....	.....
4.7	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	.....	.....	.....	.....	.....

- ตอนที่ 3   ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการกรอกข้อมูล
- คำชี้แจง   โปรดเสนอแนะข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่ท่านคิดว่าจำเป็นในการคัดเลือก
 ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่าง
 อุตสาหกรรม
1.   ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ.....
 .....
 .....
 .....
  2.   ด้านบุคลิกภาพ.....
 .....
 .....
 .....
  3.   ด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณ.....
 .....
 .....
 .....
  4.   ด้านทักษะจำเป็น.....
 .....
 .....
 .....

ขอกราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ประคอง   วันงาม

ผู้วิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายประคอง วันงาม
วัน เดือน ปีเกิด	26 กุมภาพันธ์ 2507
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1739/155 บางปูลาลำ ถ.สุขุมวิท ต.ท้ายบ้านใหม่ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10280
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนชานีเทคโนโลยี สมุทรปราการ
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2541 สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีการผลิต) สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ปีการศึกษา 2545 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง